

Postbus 797, 2130 AT Hoofddorp

B201902726

Gemeente Heerhugowaard
T.a.v. het College van B&W
Postbus 390
1700 AJ Heerhugowaard

behandeld door G.G.J. Schipper

telefoon 023 556 34 006

bijlage(n) div.

onderwerp Aanbieding Jaarstukken Cocensus 2018

Verzenddatum 11 maart 2019

Geachte College,

Hierbij bied ik u namens het Algemeen Bestuur de jaarstukken 2018 van de gemeenschappelijke regeling Cocensus aan. U ontvangt daartoe:

- a. Een gewaarmerkt exemplaar Jaarverslag Cocensus 2018.
- b. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant Jaarverslag Cocensus 2018.
- c. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant Gemeente Heerhugowaard.
- d. Verslag van bevindingen 2018 - Verantwoording deelnemende gemeenten boekjaar 2018 Gemeente Heerhugowaard.
- e. Gecertificeerd model van verantwoording 2018 – uitvoerende werkzaamheden t.b.v. de Gemeente Heerhugowaard.

De jaarstukken van Cocensus zijn door het Algemeen Bestuur op 8 maart 2019 vastgesteld.

De exploitatie van Cocensus over 2018 sluit af met een klein overschot van € 5.358,--.
De jaarstukken zijn gecontroleerd door de accountant Deloitte. De accountant heeft geen onrechtmatigheden geconstateerd en een goedkeurende verklaring afgegeven.

Namens het Algemeen Bestuur Cocensus
Hoogachtend,G.G.J. Schipper
Directeur Cocensus

COcensus

Jaarstukken 2018

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 5 maart 2019

Inhoud

1.	Jaarverslag	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Organisatie	3
1.2.1	Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur	3
1.2.2	Organisatiemodel van Cocensus:.....	4
1.2.3	Overzicht formatie Cocensus	5
1.3	Korte terugblik op 2018 en nieuwe ontwikkelingen.....	5
1.4	Bedrijfsvoering.....	6
1.4.1	Realisatie begrote opbrengsten.....	6
1.4.2	Bezwaar- en beroepschriften.....	7
1.4.3	Kwijtschelding	9
1.4.4	Invordering.....	11
1.4.5	Communicatie.....	12
1.4.6	Inkoopbeleid / Europese aanbesteding	14
1.4.7	Realisatie Dienstverleningsovereenkomsten	15
1.5	HRM	17
2.	Financiële verantwoording.....	27
2.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
2.2	Financieringsparagraaf	28
2.3	Verbonden partijen	29
2.4	Rechtmatigheid	29
3.	Jaarrekening	30
3.1	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	30
3.2	Begrotingsrechtmatigheid	31
3.3	Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	32
3.4	Wet normering topinkomens	32
3.5	Balans	33
3.6	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	36
3.6.1.	Inleiding	36
3.6.2	Financiële positie	36
3.6.3	Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	36
3.6.4	Materiële vaste activa.....	36
3.6.5	Langlopende schulden	37
3.6.6	Financiële instrumenten	37
3.7	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	37
3.8	Toelichting op de balans.....	41

3.8.1	Materiële vaste activa.....	41
3.8.2	Vlottende activa.....	41
3.8.3	Eigen Vermogen.....	43
3.8.4	Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar	43
3.8.5	Netto vlottende schulden en overlopende passiva	44
3.8.6	Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen.....	45
4.	Controleverklaring	46

1. Jaarverslag

Programmaverantwoording

Alle activiteiten van de Cocensus zijn samengevoegd in één programma: "Heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen".

1.1 Inleiding

Voor u ligt het twaalfde Jaarverslag van de GR Cocensus. Cocensus is op 15 december 2006 opgericht met als belangrijkste taak alle uitvoerende werkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen voor de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer te verrichten. Op 1 mei 2009 is de gemeente Hillegom toegetreten tot Cocensus, per 1 januari 2010 de gemeente Beverwijk, per 1 januari 2012 de gemeenten Oostzaan en Wormerland. Per 1 januari 2014 zijn de gemeenten Alkmaar, Bergen, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer toegetreten gevolgd door de gemeente Den Helder per 1 januari 2015. Met ingang van 1 januari 2015 zijn de gemeenten Alkmaar, Graft-De Rijk en Schermer gefuseerd, echter wel tot en met 2016 met het (gedeeltelijke) behoud van individuele belastingverordeningen.

De exploitatie van Cocensus over 2018 sluit af met een overschot van € 5.358.

1.2 Organisatie

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling op het niveau van de gemeentelijke colleges van B&W. Cocensus is op 1 januari 2007 formeel van start gegaan en richt zich daarbij op het verzorgen van werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten, dit inclusief de afhandeling van bezwaren, beroepen en kwijtscheldingsverzoeken. Deze werkzaamheden verzorgt Cocensus in 2018 voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Langedijk en Den Helder.

Cocensus heeft een Algemeen- en een Dagelijks bestuur.

1.2.1 Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur

<u>Algemeen bestuur:</u>	1 afgevaardigde per gemeente.
1. Haarlem	Merijn Snoek
2. Haarlemmermeer	Derk Reneman (plv. voorzitter)
3. Hillegom	Anne de Jong
4. Beverwijk	Haydar Erol
5. Oostzaan	Rob Monen
6. Wormerland	Jeroen Schalkwijk
7. Alkmaar	Pieter Dijkman (voorzitter)
8. Heerhugowaard	Gido Oude Kotte
9. Bergen	Jan Houtenbos
10. Langedijk	Jasper Nieuwenhuizen
11. Den Helder	Kees Visser

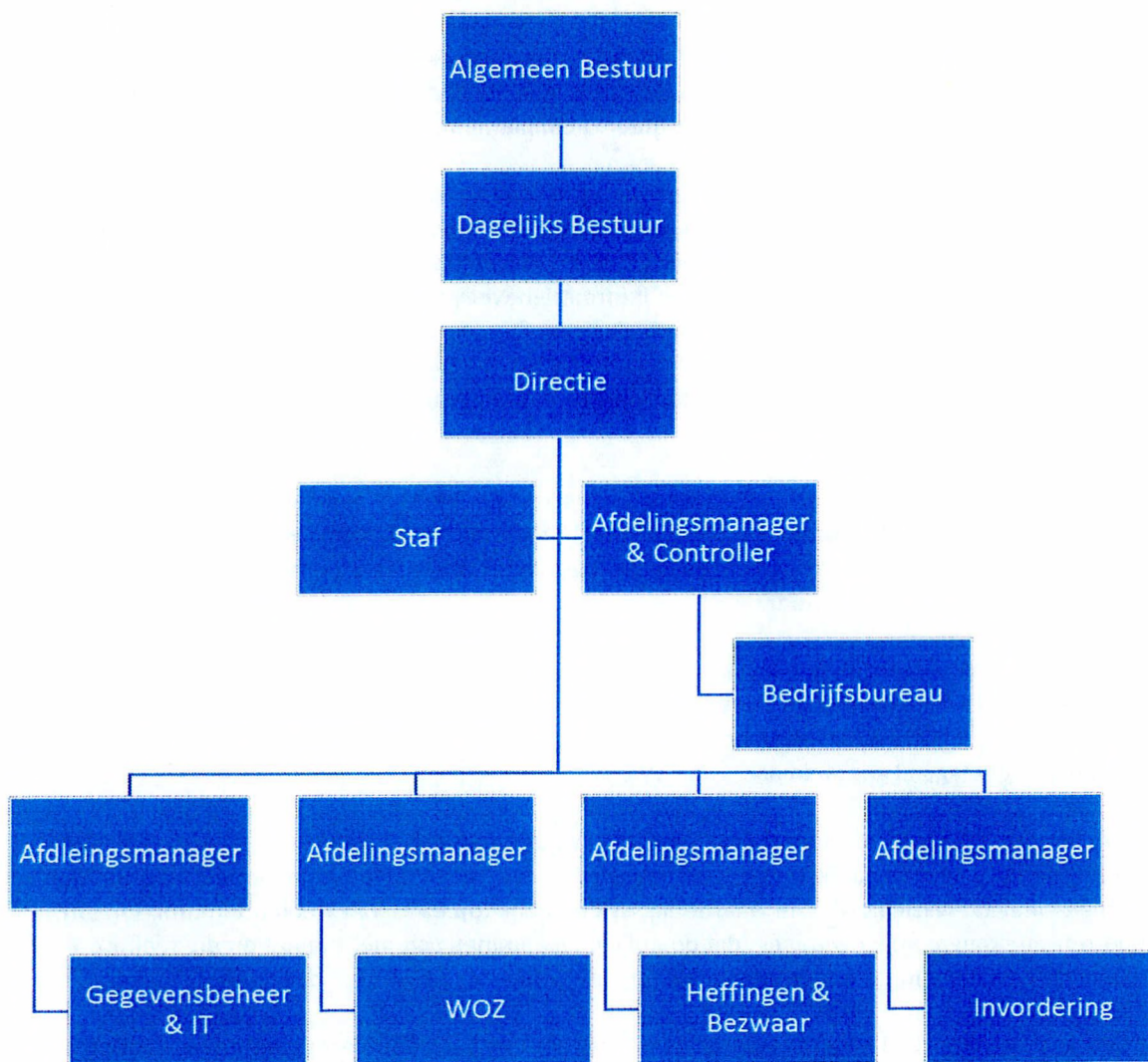
Dagelijks bestuur:

Alkmaar
Haarlemmermeer
Beverwijk
Haarlem
Langedijk

Pieter Dijkman (voorzitter)
Derk Reneman (plv. voorzitter)
Haydar Erol
Merijn Snoek
Jasper Nieuwenhuizen

1.2.2 Organisatiemodel van Cocensus:

Figuur 1: Organigram Cocensus

1.2.3 Overzicht formatie Cocensus

Afdeling	Vastgestelde formatie 2018
Directie & Staf	6,67
Bedrijfsbureau	7,03
WOZ	37,68
Gegevens en IT-beheer	18,93
Heffingen en Bezwaar	23,21
Invordering	26,75
Totaal	120,27

Tabel 1 Formatie overzicht

1.3 Korte terugblik op 2018 en nieuwe ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling in 2018 betreft de verdere ontwikkelingen binnen de belastingapplicatie (Gouw7), waarbij het digitaal portaal van Cocensus in de nieuwe aanslagronde in 2018 is ontsloten via DigiD. Daarnaast is het vernieuwde zaakstelsel geïmplementeerd.

In 2018 is de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet Datalekken afgerond. Naast het plaatsen van een nieuwe firewall zijn procedures op dit gebied, zoals het privacy- en het internetprotocol geëffectueerd. Tevens zijn de maatregelen en procedures die voortvloeien uit het BIG-project (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten) bij Cocensus afgerond. Tot slot is binnen Cocensus een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld.

Op personeelsgebied is door het dagelijks bestuur besloten om met ingang van 1 juli 2018 het generatiepact in te voeren.

In 2009 is de ISO-certificering voor het management- en kwaliteitssysteem van Cocensus behaald. Het systeem is medio 2018 voor de tiende maal door de Dekra getoetst. Deze toetsing heeft plaatsgevonden met toepassing van de nieuw ingevoerde normen en is succesvol verlopen. De certificering is daarmee behouden.

In 2016 hebben burgers als gevolg van de aansluiting van Cocensus op MijnOverheid.nl voor de eerste keer gebruik kunnen maken van het digitaal ontvangen van de aanslagen gemeentelijke belastingen 2016. Werden in 2016 nog ongeveer 18% van alle belastingaanslagen digitaal aangeboden, in 2018 was dit percentage al gegroeid naar ruim 39%.

Tot slot is in 2018, dit in samenspraak met de Waarderingskamer, een belangrijke kwaliteitsimpuls gerealiseerd aan met name de gegevensregistratie voor de WOZ en is het project gestart met de aangekondigde wijziging van de waarderingssystematiek (op basis van vierkante meters) in 2021. Dit betreft een omvangrijke wijziging, die de nodige kosten met zich mee brengt en die feitelijk ook een belangrijke aanleiding is om samenwerking op het gebied van de BAG nader te onderzoeken.

Cocensus is anno 2018 gehuisvest op twee locaties, met de hoofdvestiging in Hoofddorp en een dependance in Alkmaar. In verband met toekomstige gebiedsontwikkeling op de locatie in Hoofddorp is Cocensus genoodzaakt te vertrekken per einddatum contract (31 december 2021) of eerder. In 2018 zijn aan de hand van een door het algemeen bestuur vastgesteld projectplan de eerste stappen uitgevoerd met als belangrijkste beslispunt dat met instemming van zowel de ondernemingsraad en het dagelijks bestuur besloten is voor de medewerkers Hoofddorp/Alkmaar één gezamenlijke huisvesting te zoeken.

1.4 Bedrijfsvoering

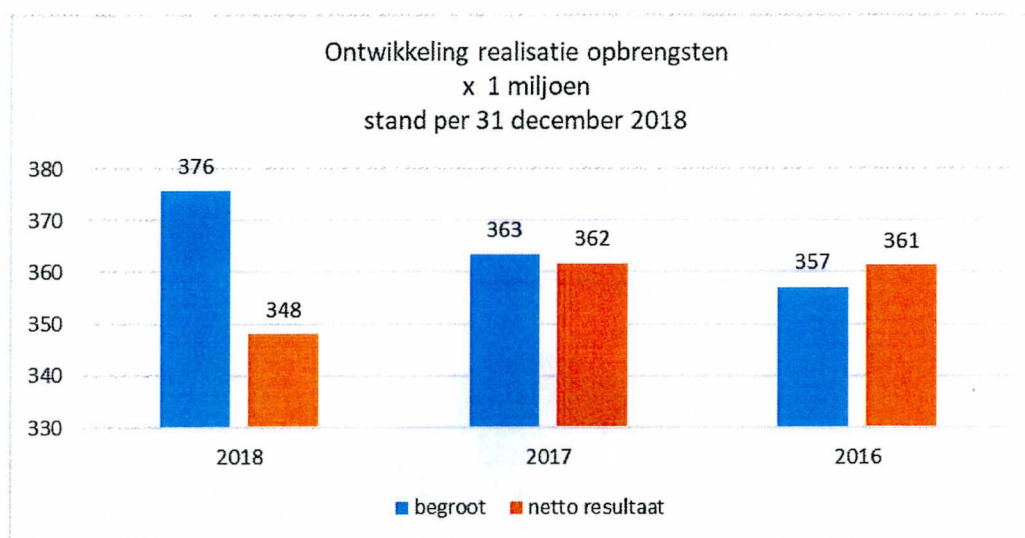
In dit jaarverslag is informatie opgenomen gericht op de voortgang van de primaire werkprocessen, personeelszaken, communicatie en financiën, dit naar de stand van 31 december 2018. Naar dezelfde peildatum, 31 december 2018, is per gemeente een (derde) voortgangsrapportage aan de gemeentelijke opdrachtgever verstrekt. In deze voortgangsrapportages is de specifiek op de eigen gemeente gerichte informatie opgenomen. Ook naar de peildata van 1 april en 1 juli zijn aan de gemeentelijke opdrachtgevers voortgangsrapportages verstrekt. In dit Jaarverslag is de voor de deelnemende gemeenten individueel geldende informatie omgezet naar een totaalbeeld van de meest relevante primaire processen. Dit richt zich op de realisatie van de begrote opbrengsten, de ontwikkeling van de bezwaar- en beroepschriften, de ontwikkeling van de kwijtschelding en de ontwikkeling van de invordering. Bij de presentatiewijze is nog rekening gehouden met het volgende.

Zoals reeds is aangegeven, verzorgt Cocensus voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Langedijk en Den Helder de werkzaamheden gericht op de belastingjaren 2016, 2017 en 2018. Naast informatie over de primaire processen is tevens nog informatie gericht op communicatie, inkoop en HRM (ontwikkeling informatie en ziekteverzuim) opgenomen.

1.4.1 Realisatie begrote opbrengsten

De gemeentelijke opdrachtgevers hebben voor wat betreft de aan Cocensus overgedragen heffingssoorten per belastingjaar de (bijgestelde) begrotingen opgegeven. Voor het belastingjaar 2018 leidt deze opgave tot een totaalbedrag aan te realiseren belastingopbrengst van ruim € 376 miljoen.

In onderstaande tabel is de netto-realisatie door middel van aanslagoplegging in relatie tot de begrote opbrengsten in beeld gebracht, dit naar de stand van 31 december 2018. Onder netto-realisatie wordt verstaan het resultaat van aanslagoplegging minus verleende verminderingen.

Grafiek 1: Ontwikkeling opbrengstrealisatie

Per 31 december belooft het netto-realisatie voor het belastingjaar 2018 bijna 93% van de voor dat belastingjaar begrote opbrengst. Hierbij wordt opgemerkt dat een aantal heffingssoorten nog niet op aanslag gebracht zijn (bijvoorbeeld precariobelasting kabels en leidingen, forensenbelasting en de toeristenbelasting) omdat de heffingsgrondslagen van deze heffingssoorten pas in de loop van het

belastingjaar beschikbaar komen of zelfs pas na het verloop van het belastingjaar. Ook zijn er heffingen waarbij de opbrengstrealisatie op basis van maandelijkse (gemeentelijke) input gerealiseerd kunnen worden, zoals bijvoorbeeld de naheffingsaanslagen parkeerbelasting en leges. Derhalve is het verklaarbaar dat momenteel de opbrengstrealisatie nog niet 100% is.

De deelnemende gemeenten zijn naar de stand van 31 december 2018 door middel van de 3e Voortgangsrapportage individueel geïnformeerd omtrent de opbrengstontwikkelingen en daarbij zijn eventuele afwijkingen ten behoeve van de gemeentelijke opdrachtgevers in beeld gebracht.

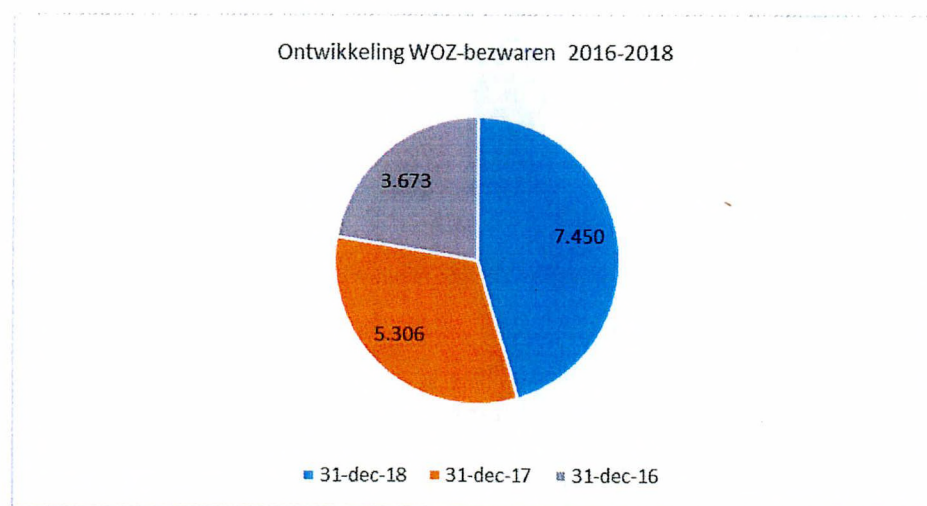
1.4.2 Bezwaar- en beroepschriften

Bezwaarschriften gericht tegen aanslagen gemeentelijke heffingen kunnen op verschillende manieren ingediend worden. Via belastingwebsite is het mogelijk om digitaal bezwaar in te dienen. Daarnaast kan bezwaar worden gemaakt door gebruik te maken van het bij het aanslagbiljet meegezonden reactieformulier. Verder is het ook mogelijk om schriftelijk een bezwaarschrift in te dienen. Als extra service is het mogelijk om in de eerste vijf weken na aanslagoplegging, gericht op de WOZ-waarde, door middel van een zogenaamde terugbelafsprake, telefonisch contact te hebben met de betreffende taxateur. Daarbij kan de nodige uitleg gegeven worden en waar nodig kunnen met onderlinge instemming administratieve correcties direct verwerkt worden zonder dat formeel bezwaar hoeft te worden gemaakt.

Voor het belastingjaar 2018 zijn in totaal 15.901 bezwaarschriften ontvangen, dit op een totaal van 425.382 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij rond 3,7% van de aanslagbiljetten een bezwaarschrift volgt.

In onderstaande grafieken is de ontwikkeling opgenomen van het aantal ontvangen bezwaarschriften met betrekking tot de belastingjaren 2016 tot en met 2018. Teneinde een onderlinge vergelijking te kunnen maken is bij de eerdere belastingjaren hetzelfde meetpunt gehanteerd, te weten 31 december van het betreffende belastingjaar. Daarmee is het mogelijk om de ontwikkeling qua WOZ- en heffingsbezwaren te onderkennen.

Daarbij valt het op dat in het belastingjaar 2018 het aantal ontvangen WOZ-bezwaren ten opzichte van belastingjaar 2017 is toegenomen met 2.144 bezwaarschriften. De oorzaak hiervoor is met name te vinden in de ontwikkeling (stijging) van de WOZ-waarden. Het aantal WOZ-bezwaren voor het belastingjaar 2018 valt daarmee 40% hoger uit dan in belastingjaar 2017.

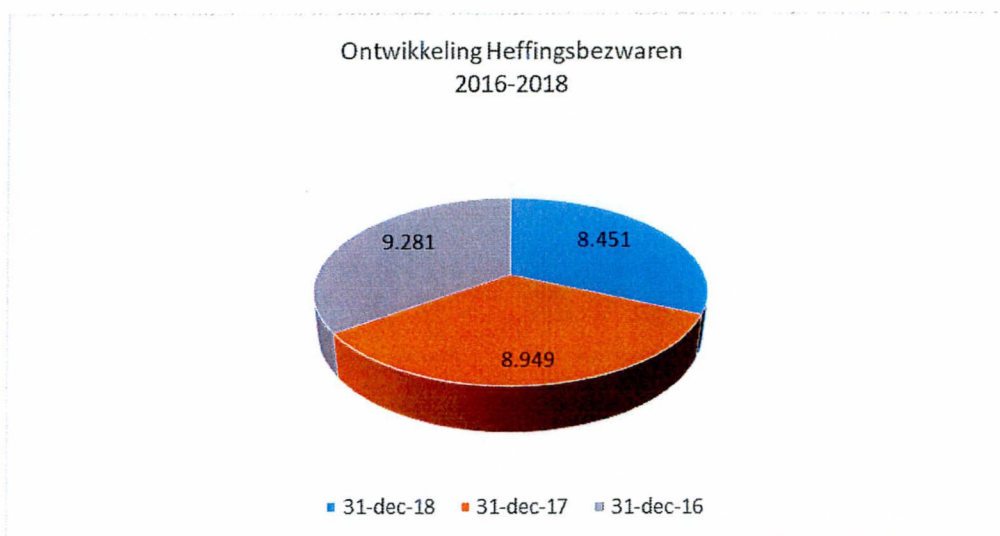

Grafiek 2: Ontwikkeling WOZ-bezwaren

Van de 7.450 ingekomen WOZ-bezwaren zijn er momenteel 6.466 afgedaan i.c. 96,8%. Het merendeel van de nog openstaande bezwaarschriften is taxatie-technisch afgedaan en qua uitspraak volledig voorbereid, maar kan pas formeel afgedaan worden na de benodigde hoorzittingen c.q. overleg met vertegenwoordigers van belanghebbenden (met name de no-cure-no-pay bureau's). De afhandeling van de WOZ-bezwaren zal binnen de daarvoor geldende termijnen worden afgedaan.

Voor de belastingjaren 2016 en 2017 is van de WOZ-bezwaren nu 99,7% respectievelijk 98,6% afgedaan. De nog te behandelen aantallen zijn voor het merendeel van recente datum.

Het aantal heffingsbezwaren belastingjaar 2018 is, ten opzichte van de vergelijkbare periode in 2017, afgenomen, parkeren daalde met bijna 18,6% en de overige heffingen stegen met 7%.

Grafiek 3: Ontwikkeling heffingsbezwaren

Van de voor het belastingjaar 2018 ingekomen heffings-/parkeerbelastingbezwaren is momenteel 84,4% afgedaan en van de heffingsbezwaren 2016 en 2017 respectievelijk 99,7% en 98,7%.

Resultaten behandelde bezwaarschriften

Bij de behandeling van bezwaarschriften kan besloten worden tot het handhaven van de opgelegde aanslagen dan wel tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Met betrekking tot de afgedane bezwaarschriften belastingjaar 2018 is in 57,1% van de uitspraken besloten tot handhaving van de aanslag. Daarmee is in 42,9% van de uitspraken besloten tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Een nadere onderverdeling van de afgedane bezwaren Parkeerbelasting, Overige heffingen en de WOZ geeft het navolgende beeld:

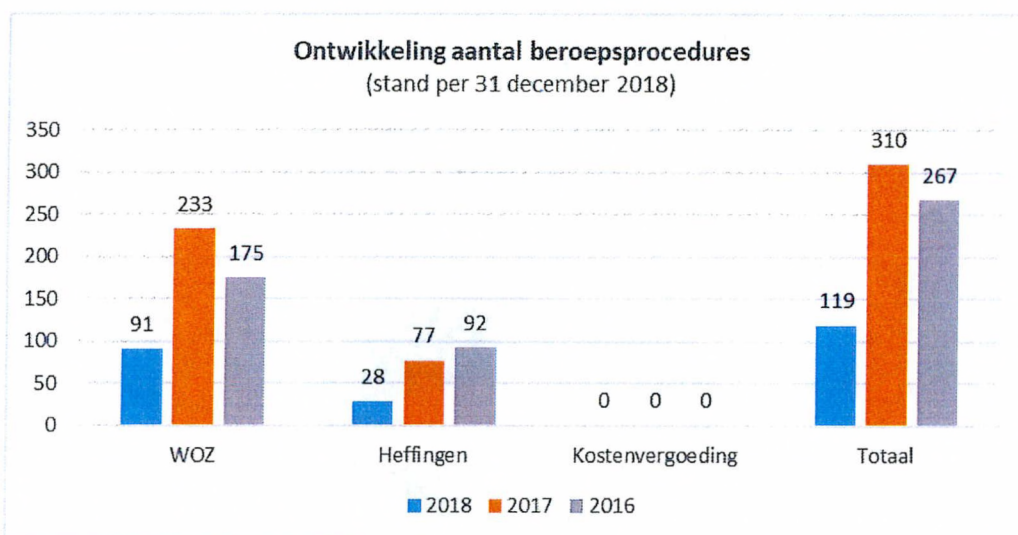
	Handhaven	Vermindering
Parkeerbelasting	32,50%	67,50%
Overige heffingen	45,30%	54,70%
WOZ	72,20%	27,80%
Totaal	57,10%	42,90%

Tabel2: Resultaat behandeling bezwaarschriften

Beroepschriften

Gericht op het belastingjaar 2018 zijn momenteel inmiddels 119 beroepsprocedures ingesteld. Gericht op het belastingjaar 2017 zijn in totaal 310 beroepsprocedures en voor het belastingjaar 2016 zijn 267 beroepsprocedures ingesteld.

Voor het belastingjaar 2018 zijn in totaal 119 beroepsprocedures ontvangen, dit op een totaal van 425.382 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij rond 3,7% van de aanslagbiljetten een bezwaarschrift volgt. In 0,7% van de bezwaarschriften volgt een beroepsprocedure.

Grafiek 4: Ontwikkeling beroepsprocedures

Van de ingekomen beroepsprocedures 2018-2016 zijn in respectievelijk 35, 197 en 260 procedures door de Rechtbank uitspraak gedaan. Het aantal openstaande procedures is voor het belastingjaar 2018 nog 84 (71%), voor het belastingjaar 2017 nog 113 (36%) en voor het belastingjaar 2016 nog 7 (3%).

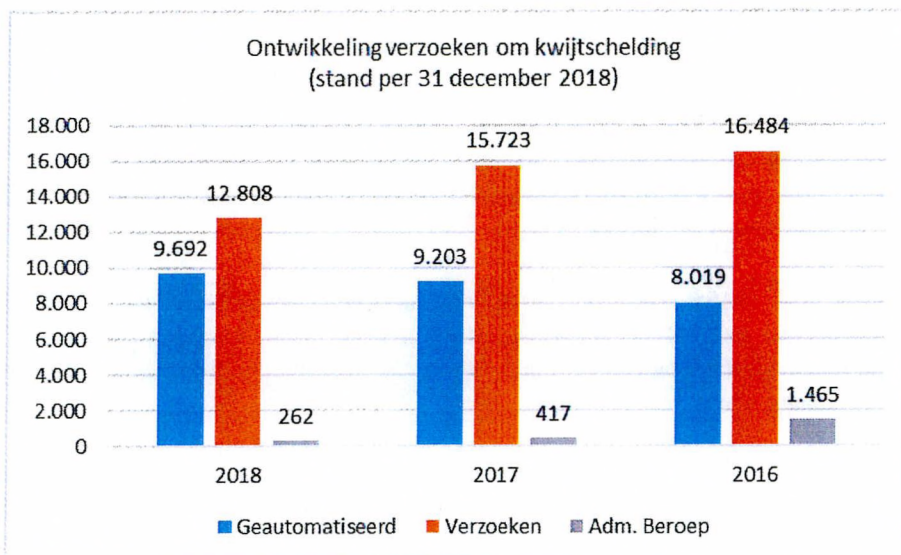
1.4.3 Kwijtschelding

Als de belastingsschuldige als gevolg van een te laag inkomen de gemeentelijke heffingen niet (volledig) kan betalen, kan voor de belastingsoorten waarvoor de gemeente dit mogelijk heeft gemaakt, kwijtschelding worden aangevraagd. Voor degenen die het voorgaande belastingjaar kwijtschelding hebben gekregen wordt voorafgaande aan de aanslagoplegging voor het nieuwe belastingjaar, eerst een inkomenstoets verzorgd via het Inlichtingenbureau. Dit kan ertoe leiden dat over gegaan wordt tot het verlenen van geautomatiseerde kwijtschelding. Voor alle andere gevallen kan door middel van het invullen/opsturen van het aanvraagformulier, kwijtschelding worden aangevraagd.

Voor het belastingjaar 2018 zijn in totaal 22.500 kwijtscheldingsverzoeken (geautomatiseerde en individuele verzoeken) ontvangen, dit op een totaal van 425.382 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 5,3% van de aanslagbiljetten een verzoek om kwijtschelding volgt.

In onderstaande grafiek zijn de aantallen aan verzoeken om kwijtschelding in beeld gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de geautomatiseerd verleende kwijtscheldingen en de ingediende verzoeken om kwijtschelding. Tevens is in onderstaande grafiek nog het administratieve beroep (262) opgenomen (bezwaar tegen de uitspraak op het verzoek om kwijtschelding).

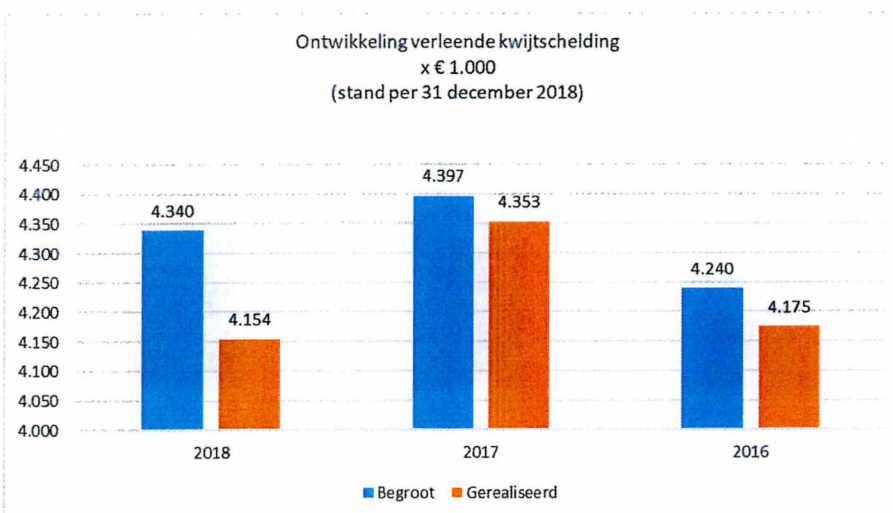
Bij de geautomatiseerde kwijtschelding geldt een lichte stijging (5%) en voor de ingediende verzoeken om kwijtschelding geldt een daling (18,5%) ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Per saldo is er sprake van een afname van 10%. Het Inlichtingenbureau verzorgt de benodigde inkomenstoets. Ingeval een aanvraag niet door de toets bij het Inlichtingenbureau komt, wordt nog om gerichte informatie bij de aanvrager verzocht.

Grafiek 5: Ontwikkeling aantal verzoeken om kwijtschelding

Van de verzoeken om kwijtschelding voor het belastingjaar 2018 is nu rond de 96,5% afgedaan. De geautomatiseerde verleende kwijtschelding is uiteraard volledig afgedaan. Samen komt dit uit op 98%. Voor de belastingjaren 2016 en 2017 is 99,9% respectievelijk 99,6% van het totaal aan verzoeken afgedaan.

De daling in het aantal verzoeken om kwijtschelding, in combinatie met de jaarlijks stijgende tarieven, leidt ertoe dat ten aanzien van het bedrag aan verleende kwijtschelding tussen 2017 en 2018 een dalende lijn is vast te stellen.

Grafiek 6: Ontwikkeling verleende bedragen aan kwijtschelding

Voor het belastingjaar 2016 komt het gemiddelde bedrag aan verleende kwijtschelding uit op € 268,68 per geheel/gedeeltelijk toegekend verzoek en voor het belastingjaar 2017 op € 267,03 en het gemiddelde bedrag is voor het belastingjaar 2018 op € 274,61. De jaarlijkse stijging van het gemiddelde bedrag aan verleende kwijtschelding wordt vooral veroorzaakt door de jaarlijkse tariefstijgingen van de heffingen die voor kwijtschelding in aanmerking komen.

1.4.4 Invordering

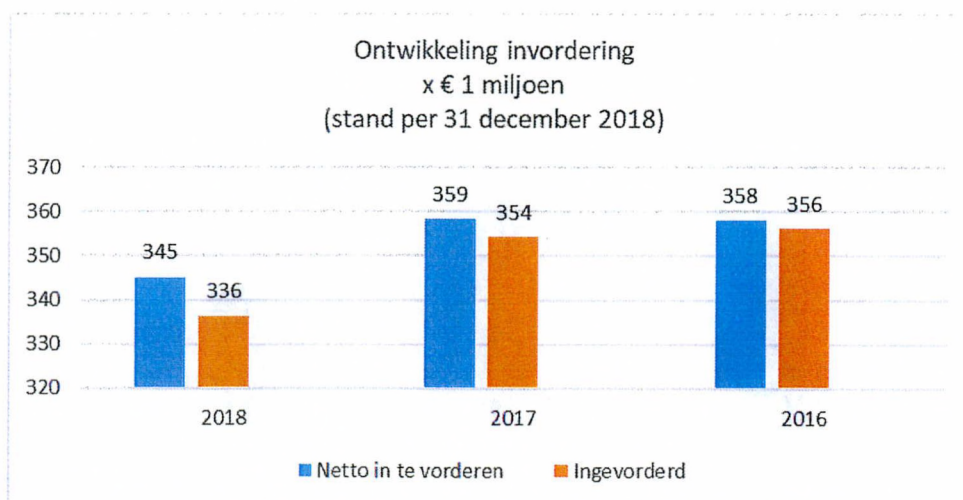
Het totaal in te vorderen bedrag is het resultaat van het totaalbedrag van de opgelegde aanslagen, minus de effecten van de behandeling van bezwaarschriften (verminderingen) en de verleende kwijtschelding. Verder vindt een correctie plaats van oninbaar verklaarde vorderingen en het bijtellen van de kosten bij aanmaning en dwangbevel. Per saldo betreft dit het netto in te vorderen bedrag.

Voor het belastingjaar 2018 zijn in totaal 41.410 aanmaningen en 14.459 dwangbevelen verzonden, dit op een totaal van 425.382 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 9,7% van de aanslagbiljetten een aanmaning volgt en in 3,4% een dwangbevel. In 34,9% van de aanmaningen volgt een dwangbevel.

De betaling van de opgelegde aanslagen kan plaatsvinden met toepassing van automatische incasso 9 incasso of door middel van internetbankieren/betaling met acceptgiro (binnen 2 maanden).

In de periode januari-december 2018 zijn in totaal 253.771 ontvangsten verwerkt en 1.693.898 automatische incasso opdrachten. Blijft (volledige) betaling uit dan volgt na het verstrijken van de betaaltermijn een aanmaning. Gericht op het belastingjaar 2018 zijn nu 41.410 aanmaningen verzonden. Voor de aanmaning geldt een betaaltermijn van 14 dagen. Het merendeel van de aanmaningen is in mei verzonden. Blijft na de aanmaningsfase de (volledige) betaling uit dan volgt een dwangbevel. Voor het belastingjaar 2018 zijn er 14.459 dwangbevelen verzonden. Bij zowel het verzorgen van de aanmaning als van het dwangbevel worden kosten in rekening gebracht.

In onderstaande grafiek, gericht op de periode 2016-2018 is de ontwikkeling van de invordering in beeld gebracht.

Grafiek 7: Ontwikkeling invordering

Voor de belastingjaren 2016 tot en met 2018 is van de netto in te vorderen bedragen nu respectievelijk 99,48%, 98,80% en 97,43% ingevorderd.

Ten aanzien van de in februari 2018 opgelegde belastingaanslagen 2018 is de laatste incasso termijn in december j.l. voldaan. Maandelijks worden ruim 188.000 automatische incasso's verwerkt waarmee een maandbedrag van bijna € 13 miljoen gemoeid is. Per saldo wordt ongeveer 34% van het totaal in te vorderen bedrag door middel van automatische incasso geïnd.

Ten aanzien van het voor het belastingjaar 2018 nog in te vorderen bedrag ad € 9 miljoen zal nog een deel ingevorderd worden door middel van automatische incasso.

Daarnaast is ten aanzien van een aantal vorderingen de invordering aangehouden, dit in verband met een verzoek om uitstel van betaling in verband met een ingediend bezwaarschrift. Tot slot geldt dat voor een aantal nog openstaande vorderingen dat de betaaltermijn nog niet verstreken is dan wel de betaaltermijn wel vertrekken is en als gevolg daarvan een aanmaning of dwangbevel is verzonden.

1.4.5 Communicatie

Website

Eind februari zijn de WOZ-beschikkingen en de diverse belastingaanslagen verzonden. Aansluitend vindt maandelijks aanvullende aanslagoplegging plaats. Via de website van Cocensus is per deelnemende gemeente een belastingwebsite ter beschikking gesteld. Deze belastingsites zijn ook via de website van de gemeente bereikbaar. Deze belastingsites zijn opgenomen in de huisstijl van Cocensus en hebben daarmee een eenduidige uitstraling en opbouw.

Op deze belastingsites is informatie te vinden over de WOZ, de verschillende belastingsoorten, betaling, kwijtschelding, bezwaar en zijn de belastingverordeningen te raadplegen. Verder is het mogelijk om via deze sites digitaal bezwaar in te dienen, de aanslag/WOZ-beschikking of het taxatieverslag te raadplegen, automatische incasso af te geven, het rekeningnummer te wijzigen en aangifte hondenbelasting of aangifte toeristenbelasting te verzorgen. Tot slot zijn gericht op de diverse onderwerpen de 'veel gestelde vragen' opgenomen.

Lokale Lastenmeter

Met ingang van het belastingjaar 2018 wordt op verzoek van de aan Cocensus deelnemende gemeenten gebruik gemaakt van de Lokale Lastenmeter. Door gebruik te maken van deze Lokale Lastenmeter kunnen inwoners en bedrijven van de meest voorkomende belastingsoorten vast laten stellen wat de lokale lasten over het actuele belastingjaar zijn. Op de homepage van de belastingwebsites staat de mogelijkheid van het gebruik van deze Lokale Lastenmeter als nieuwsitem opgenomen. In onderstaand overzicht is per deelnemende gemeente het aantal raadplegingen in 2018 opgenomen.

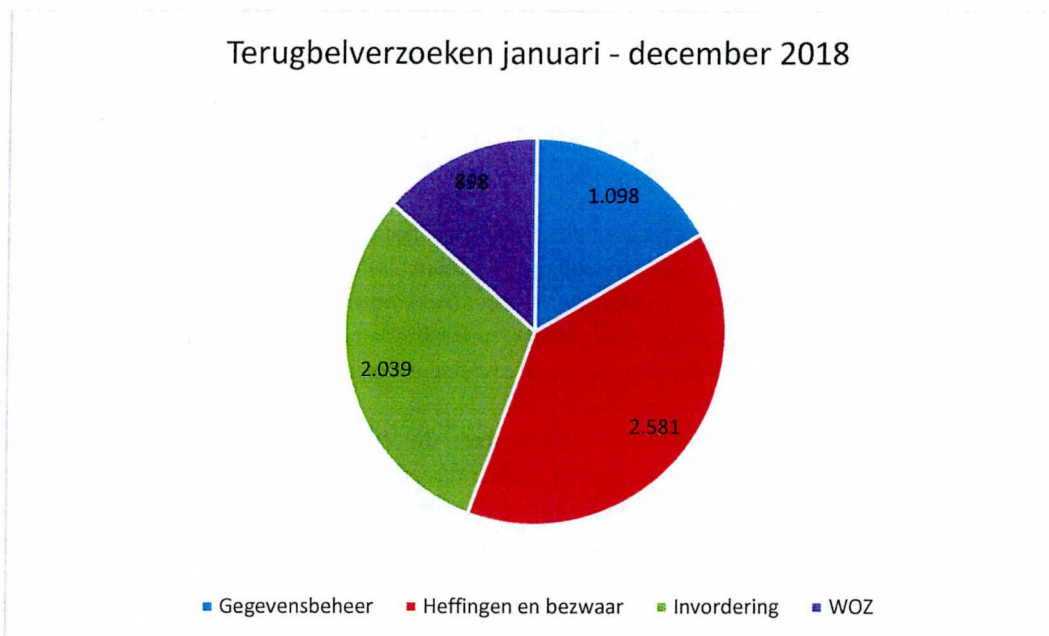
Gemeente	Aantal raadplegingen	Gemeente	Aantal raadplegingen
Alkmaar	752	Heerhugowaard	177
Bergen	184	Hillegom	73
Beverwijk	260	Langedijk	106
Den Helder	209	Oostzaan	105
Haarlem	1.131	Wormerland	151
Haarlemmermeer	800	Totaal	3.948

Tabel 3: [Aantal raadpleging per gemeente van de Lokale Lastenmeter](#)

Terugbelafspraken

Naast het verkrijgen van informatie via de website is het mogelijk om via het KCC van de gemeente nog individueel informatie te krijgen. Mocht de vraag voor het KCC te specifiek zijn dan wordt de vraag naar de betreffende afdeling binnen Cocensus doorgezet. Dit vindt digitaal plaats door middel van het gebruik van het zogenaamde 'baliescherm'. Cocensus verzorgt de verdere afhandeling van deze vraagpunten.

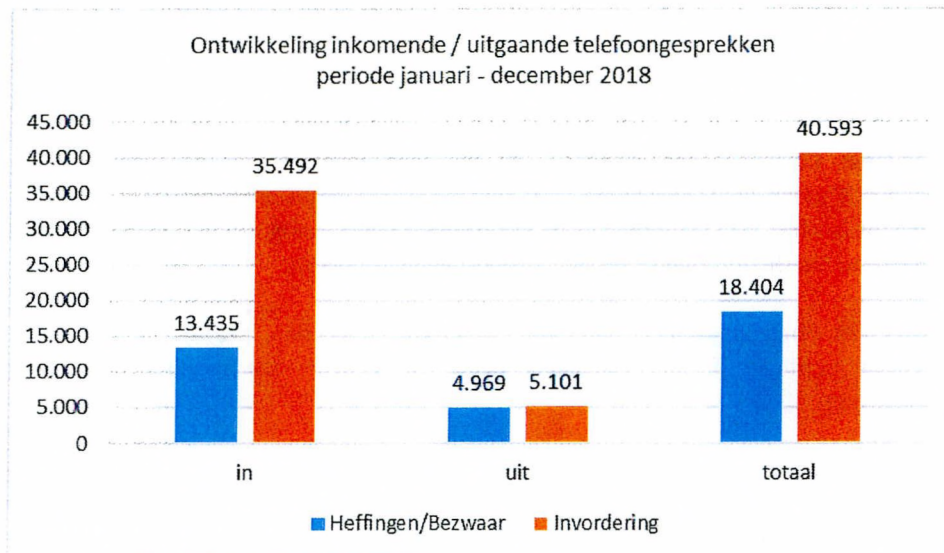
In de periode januari-december 2018 zijn in totaal 6.616 vragen via het baliescherm bij Cocensus ingekomen. De onderverdeling naar de verschillende afdelingen binnen Cocensus geeft het volgende beeld:

Grafiek 8: Terugbelafspraken vanuit de KCC's

Telefonie

Nadat aanmaningen of dwangbevelen zijn verzonden dan wel uitspraken op bezwaarschriften of op verzoeken om kwijtschelding zijn uitgegaan, zijn de belastingplichtigen uiteraard in de gelegenheid om over deze producten telefonisch vragen te stellen. Op deze producten staat, dit in tegenstelling tot de WOZ-beschikking/aanslag gemeentelijke belastingen, het directe telefoonnummer van de betreffende afdeling bij Cocensus. Het totaal aantal bij de afdeling Heffingen en Bezwaar respectievelijk Invordering inkomende- en uitgaande gesprekken geeft het navolgende beeld:

Grafiek 9: Inkomende/uitgaande telefoongesprekken

De gemiddelde wachttijd voordat een inkomend gesprek wordt opgenomen was in deze periode 17 seconden. Van het totaal aan aangeboden gesprekken wordt rond 2% door de aanbieder voordat een gesprek tot stand is gekomen, weer verbroken. Een belangrijk deel hiervan vindt plaats in het eerste uur van openstelling van de telefonische bereikbaarheid (van 9.00 uur tot en met 13.00 uur) en dan met name nog ten tijde van de verzending van de aanmaningen (rond 41.000). Ondanks het over een periode van twee weken verdelen van de verzending ontstaat er in de eerste paar dagen na verzending een behoorlijke piek in de inkomende gesprekken. Om deze piek op te vangen schakelen medewerkers van de afdeling Heffingen en Bezwaar bij in de telefoonopvang.

1.4.6 Inkoopbeleid / Europese aanbesteding

Cocensus heeft een vastgesteld inkoopbeleid met daarin opgenomen de regels voor aanbesteding. Indien besluiten worden genomen voor aankopen wordt het inkoopbeleid gevolgd en wordt ook de afweging gemaakt of er sprake dient te zijn van aanbesteding, en zo ja, van welke vorm van aanbesteding. Daarbij wordt derhalve bij grotere aankopen ook de afweging gemaakt of er sprake dient te zijn van Europese aanbesteding. Periodiek wordt het inkoop- en aanbestedingsbeleid aangepast aan de actuele wet- en regelgeving. In maart 2017 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid met ondersteuning van Stichting Rijk geactualiseerd en vastgesteld voor de periode 2017-2018. In 2018 hebben geen bijzondere inkoopprocedures plaats gevonden. Voor de periode 2019-2020 zal een geactualiseerd inkoopbeleid ter vaststelling aan het dagelijks bestuur worden aangeboden.

1.4.7 Realisatie Dienstverleningsovereenkomsten

Met deelnemende gemeenten is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten waarin uitgangspunten geformuleerd zijn gericht op de verschillende door Cocensus te verzorgen processen of taakvelden. Dit richt zich op de navolgende onderwerpen:

- Publiekscontact
- WOZ
- Heffing
- Invordering
- Rechtsbescherming

Publiekscontact

Jaarlijks verstrekt Cocensus ten behoeve de eerstelijnsopvang van belastingvragen door de gemeentelijke KCC's een geactualiseerd script met de meest voorkomende vragen en antwoorden. Daarnaast wordt jaarlijks een training aan de KCC-medewerkers aangeboden. Deze trainingen vinden jaarlijks in februari (zo dicht mogelijk bij de aanslagoplegging) plaats.

Als het KCC een belastingvraag niet kan beantwoorden dan wordt hiervan een digitale terugbelafpraak gemaakt. Vanuit Cocensus wordt de verdere behandeling dan overgenomen (tweedelijnsopvang).

Ten aanzien van een aantal specifieke onderwerpen (informatie over een aanmaning, dwangbevel, uitspraak op een bezwaarschrift of de beslissing op een verzoek om kwijtschelding) wordt de eerstelijnsopvang door Cocensus verzorgd.

Daarnaast biedt Cocensus een op de gemeente gerichte belastingwebsite aan. Gericht op de belangrijkste onderwerpen (WOZ, belastingsoorten, betaling, bezwaar en kwijtschelding) is gerichte informatie opgenomen. Ook op deze websites zijn per onderwerp de meest voorkomende vragen/antwoorden opgenomen. Ook de actuele belastingverordeningen zijn hier raadpleegbaar.

Door middel van bovenstaande producten en diensten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

WOZ

Jaarlijks dient aan alle eigenaren en gebruikers van onroerende zaken binnen de wettelijke termijn een WOZ-beschikking te worden verzonden waarop is vermeld wat de vastgestelde WOZ-waarde voor die onroerende zaak voor dat jaar is. De WOZ-beschikkingen worden in februari verzonden en aan de afnemers (Belastingdienst en Waterschap) beschikbaar gesteld.

Jaarlijks controleert de Waarderingskamer de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de door Cocensus verzorgde jaarlijkse waardebepaling, dit aan de hand van de uitgangspunten zoals deze beschreven staan in de Waarderingsinstructie en de daarbij behorende WOZ-tijdslijn. Aan de hand van deze controles verstrekt de Waarderingskamer hun jaarlijkse oordeel en bepalen tevens of de beschikkingen verzonden mogen worden. In 2018 is dit naar behoren verlopen.

In oktober/november verstrekt Cocensus aan de deelnemende gemeenten de prognose van de waarde ontwikkeling van zowel de woningen als van de niet woningen. In combinatie met de bijbehorende begrootte opbrengsten OZB worden deze waarde ontwikkelingen omgezet in nieuwe belastingtarieven.

Door middel van bovenstaande producten en diensten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Heffing

Het op doelmatige wijze verzamelen van gegevens ten behoeve van de tijdige, volledige, juiste en efficiënte heffing van belastingen, zodanig dat het aantal te honoreren bezwaarschriften zo laag mogelijk is en de invorderbaarheid zo hoog mogelijk.

Ten aanzien van de realisatie van de aanslagoplegging is vastgesteld dat voor 1 maart 95% en afronding tot 99% voor 1 juli in het opvolgende jaar gerealiseerd moet zijn. Enerzijds kunnen een aantal opbrengsten pas in de loop van het jaar op aanslag gebracht worden aangezien de belastingplicht ook pas in de loop van het jaar ontstaat. Dit geldt onder meer voor de naheffingsaanslagen parkeerbelasting en de leges. Anderzijds kunnen ten aanzien van de precariobelasting kabels en leidingen, de forensenbelasting en de toeristenbelasting de aanslagen pas na het verstrijken van het belastingjaar opgelegd worden. Bij het vaststellen van de realisatiepercentages moeten de begrote opbrengsten zoals opgenomen in grafiek 1, hiermee gecorrigeerd worden. Rekening houdend met het toepassen van deze correcties is in februari 2018 de voornoemde doelstelling ten aanzien van de opbrengstrealisatie gerealiseerd.

Door middel van bovenstaande resultaten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Invordering

De ontvangsten op belastingaanslagen worden dagelijks verwerkt. Enerzijds komen de ontvangsten binnen door middel van automatische incasso's en anderzijds door middel van bankbetalingen. Voor aanslagen welke niet door middel van automatische incasso (9 betaaltermijnen) worden voldaan geldt in het algemeen een betaaltermijn van 2 maanden. Ingeval de aanslag binnen deze betaaltermijn niet (volledig) is voldaan, volgt een aanmaning. Aanmaningen worden binnen 1 maand na het vervallen van de dagtekening verzonden. Bij aanmaningen geldt een betaaltermijn van 2 weken.

Nadat de betaaltermijn van de aanmaningen is verstreken en niet tot (volledige) betaling is overgegaan, volgt het traject van het uitvaardigen van een dwangbevel. Deze worden 1 maand na de vervalltermijn van de aanmaning verzonden.

Uitgangspunt is dat 12 maanden na de dagtekening van aanslagen, 95 procent van het totaalbedrag is ingevorderd. Per 31 december 2018 is reeds 97% ingevorderd.

Naast het verzorgen van (dwang)invordering valt ook de behandeling van de kwijtschelding onder het onderdeel Invordering. Inclusief de geautomatiseerd verleende kwijtschelding is nu rond 97,5% van de verzoeken afgedaan. De nog in behandeling zijnde verzoeken zijn of van recente datum of wachten nog op aanvullende informatie vanuit de aanvrager.

Door middel van bovenstaande producten en resultaten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Rechtsbescherming

Het afdoen van ingediende bezwaarschriften tegen opgelegde aanslagen gemeentebelastingen, WOZ-beschikkingen en invorderingsbeslissingen.

Bezwaarschriften die niet in de laatste weken van het kalenderjaar zijn ingediend moeten in het betreffende jaar worden afgedaan. Behoudens die bezwaarschriften waarbij nog een overlegsituatie is met (vertegenwoordigers van) belanghebbende, zijn de bezwaarschriften die niet in de laatste zes weken van 2018 zijn ingediend, afgedaan. De overige nog openstaande bezwaarschriften zijn van recente datum en worden binnen de daarvoor geldende termijn afgedaan.

Ingeval van bij de Rechtbank ingediende beroepsprocedures ontvangt Cocensus een uitnodiging binnen een daarvoor aangegeven termijn een verweerschrift in te dienen. In alle gevallen is het verweerschrift binnen deze termijn ingediend. De verdere voortgang van de inhoudelijke behandeling van ingestelde procedures is verder afhankelijk van de Rechtbank.

Door middel van bovenstaande resultaten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Met de in 2018 gerealiseerde producten en behaalde resultaten voldoet Cocensus aan de geformuleerde uitgangspunten zoals opgenomen binnen de met de gemeente afgesloten Dienstverleningsovereenkomst gericht op de procesonderdelen publiekscontact, WOZ, Heffing, invordering en rechtsbescherming.

1.5 HRM

Medewerkers Tevredenheidsonderzoek (MTO)

Op dinsdag 13 november (vesting Alkmaar) en donderdag 15 november (vesting Hoofddorp) heeft in overleg met de Ondernemingsraad het tweejaarlijkse MTO plaatsgevonden. Zoals ook in 2016 vond het MTO op een interactieve wijze plaats. In een bijeenkomst van ca. drie uur konden medewerkers met gebruik van stemkastjes aangeven hoe tevreden zij zijn over verschillende aspecten van hun werk. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest hadden betrekking op het werk, de interne organisatie en dienstverlening, arbeidsomstandigheden, collega's en leidinggevend. Na een serie vragen over een bepaald thema is aan de deelnemers gevraagd de opvallende resultaten met elkaar meer uit te diepen en de laagst scorende items te prioriteren. Vervolgens werd (eventueel) gevraagd om met verbetervoorstellen te komen. De resultaten van het MTO 2018 zijn vergeleken met die van 2016. In de volle breedte van het onderzoek is de tevredenheid van de medewerkers significant toegenomen. Vooral het leiderschap van het Managementteam en de items die met communicatie en duidelijkheid te maken hebben scoren beduidend beter dan in 2016.

Generatiepact

Het Dagelijks Bestuur en het Georganiseerd Overleg zijn akkoord gegaan met de invoering van het Generatiepact per 1 juli 2018. In totaal hebben in 2018 negen medewerkers een verzoek ingediend om gebruik te willen maken van het generatiepact. Al deze verzoeken zijn gehonoreerd. De meeste verzoeken zijn van de afdeling WOZ. Van deze afdeling maken inmiddels vijf medewerkers gebruik van het generatiepact.

Duurzame inzetbaarheid/DIX

Eind 2017 hebben alle medewerkers een uitnodiging ontvangen om een zgn. Duurzame Inzetbaarheids Index (DIX) in te vullen. Het invullen van deze enquête leidde tot een persoonlijk rapport waardoor medewerkers inzicht kregen in hun eigen mobiliteit, weerbaarheid, gezondheid maar ook betrokkenheid en motivatie. 88 medewerkers hebben de DIX ingevuld waarvan 44 medewerkers gebruik hebben gemaakt om dit rapport te bespreken met een externe adviseur zodat zij persoonlijke input kregen voor een duurzaam inzetbaarheidsplan.

Opleidingen/trainingen

- In-company training taxateurs/werkvoorbereiders
Net zoals in voorgaande jaren is gekozen om voor de taxateurs (deels) een in-company training te organiseren zodat zij de vereiste kennis kunnen vergaren en de taxateurs die ingeschreven zijn in de kamers WOZ of bedrijfsmatig vastgoed, hun PE-punten kunnen behalen. Door de training (deels) in-company te organiseren, kunnen ook de niet ingeschreven taxateurs diverse relevante opleidingen volgen. Ook de werkvoorbereiders hebben deze sessies gevolgd. De training werd net zoals voorgaande jaren verzorgd door KPE Morel.
- Nieuw in dienst getreden werkvoorbereiders hebben een Basisopleiding WOZ gevolgd bij de Academie Lokale Belastingen.
- In het kader van ontwikkelgerichte afspraken zijn twee werkvoorbereiders het nieuwe schooljaar van 2018 gestart met een tweejarige makelaarsopleiding bij IPD zodat zij, na het afronden van hun studie, door kunnen stromen naar de functie van Allround Taxateur (mits aanwezig).
- Actualiteitendag
Eveneens jaarlijks terugkerend is de actualiteitendag voor de afdeling Invordering. Deze dag werd door alle medewerkers gevolgd en verzorgd door een docent van Involon.
- Twee van de drie nieuwe medewerkers die in 2018 bij de afdeling Invordering gestart zijn, hebben een invorderingscursus gevolgd. Een korte opleiding van vier dagen waar zij de basiskennis op het gebied van invordering gedoceerd krijgen. Een van de vervolgotrajecten is de Invorm-k opleiding waarvoor al één van de drie nieuwe medewerkers zich heeft ingeschreven.
- Alle medewerkers van de afdeling Heffingen en Bezwaar en Gegevensbeheer hebben een in-company training gevolgd bij de Academie Lokale Belastingen waarbij alle actualiteiten op het gebied van de WOZ aan de orde zijn geweest.
Een tiental medewerkers heeft vervolgens nog een in-company opleiding bezwaarafhandeling gevolgd teneinde zelfstandig de WOZ bezwaren te kunnen beoordelen en af te handelen.
- Ziekteverzuimtraining
Afdelingsmanagers en coördinatoren hebben begin 2018 het derde en laatste deel van de verzuimtraining gevolgd. Tijdens deze laatste sessie is inzicht gegeven in de vroegtijdige signalering van stress en worden aanknopingspunten gegeven om verzuim als gevolg van psychische klachten te voorkomen.
- Een drietal medewerkers heeft vanwege het bereiken van hun AOW leeftijd of omdat zij gebruik maken van hun keuzepensioen zich ingeschreven voor de training Pensioen Inzicht (PIZ).
- Workshops vitaliteit
In het verlengende van duurzame inzetbaarheid heeft de werkgroep vitaliteit in februari 2018 een vitaliteitsmiddag voor alle medewerkers van Cocensus georganiseerd. Er zijn die middag diverse workshops over gezond werken en leven gegeven. Daarnaast hebben in 2018 ook een aantal pilots van diverse sporten, zoals Krav maga en yoga op zowel de vestiging Alkmaar als Hoofddorp plaatsgevonden.

- E-learning
In kader van de implementatie van AGV in mei 2018 hebben alle medewerkers een workshop van de Functionaris Gegevensbescherming gevolgd alsook een e-learning training waarbij het doel was de bewustwording van de medewerkers te vergroten. Alle medewerkers van Cocensus hebben de vereiste vier certificaten gehaald.
- Verder hebben in 2018 veel medewerkers ook op individuele basis trainingen of cursussen gevolgd. Enkele voorbeelden hiervan zijn: themabijeenkomsten bij de Academie Lokale Belastingen, ISO 9001 training, Opleiding Interne controle, trainingen op gebied van privacy en gegevensbescherming, 2^e spoortraject, Personal Leadership, actualiteitendagen bij Involon en een congres op het gebied van Privacy.

In totaal is in 2018 ca. € 95.000,00 uitgegeven aan opleidingen, trainingen, workshops en studies.

Preventief Medisch Onderzoek (PMO)

In 2018 heeft ook een PMO plaatsgevonden. Een PMO geeft de organisatie en de medewerkers niet alleen inzicht in de gezondheid en inzetbaarheid, maar ook in mogelijke gezondheidsrisico's. Ook dit onderzoek bestond uit een vragenlijst. De vragen die gesteld werden hadden te maken met het beeldschermwerk, visus, houding- en beweging, werkdruk en -tempo, regelmogelijkheden, BRAVO (Bewegen, Roken, Alcohol, Voeding/Gewicht en Ontspanning), enz. Vervolgens konden medewerkers zich inschrijven voor een medisch onderzoek bij de verpleegkundige van de Arbo-unie. Het medische onderzoek bestond o.a. uit een ogentest, bloeddrukmeting, meting van cholesterol en suiker en lengte, gewicht en BMI.

De respons bij het PMO was gelijk aan die van de DIX, 88 medewerkers hebben de vragenlijst volledig ingevuld waarvan 63 medewerkers een aanvullend medisch onderzoek hebben laten doen. Na afloop van het onderzoek heeft iedere medewerker een persoonlijk rapport met de bevindingen van de bedrijfsarts ontvangen.

Ondernemingsraad

In 2018 hebben zes reguliere overlegvergaderingen plaatsgevonden. Tijdens deze vergaderingen is een zevental instemmingsaanvragen besproken. Daarnaast is de adviesaanvraag over de huisvesting aan de orde geweest.

De Ondernemingsraad heeft haar instemming gegeven voor:

- risico inventarisatie & evaluatie en plan van aanpak;
- protocol internet en e-mailgebruik;
- taken en bevoegdheden functionaris Gegevensbescherming;
- verzuimbeleid;
- verzuimprotocol;
- aanpassing in de procedure ontwikkel- en beoordelingscyclus;
- het protocol Aggressie en Geweld

en een positief advies gegeven voor de huisvesting van twee naar één locatie.

Naast de reguliere overlegvergadering heeft ook regelmatige overleg tussen de Arbo-commissie, de KAM-Adviseur (preventiemedewerker) en de HRM-Adviseur plaatsgevonden.

GO

In februari 2018 heeft een overleg met het Georganiseerd Overleg plaatsgevonden. Onderwerpen die geagendeerd stonden waren: Sociaal Statuut en Generatiepact. Over beide onderwerpen is overeenstemming bereikt.

Personeel

Bezettingsgraad

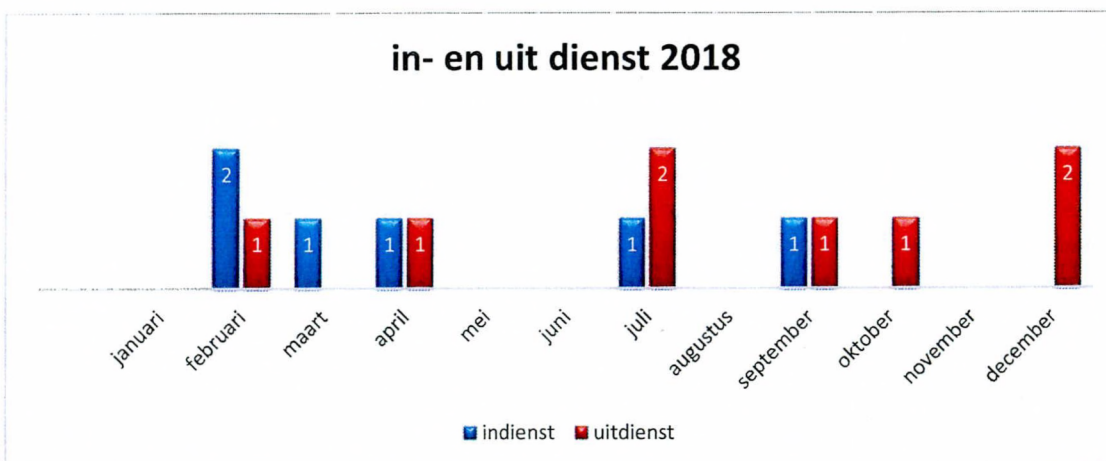
	Vastgestelde formatie 2018	Ingevlude formatie 2018	Vastgestelde formatie 2017
Directie & Staf	6,67	8,67	5,67
Bedrijfsbureau	7,03	3,60	7,64
WOZ	37,68	35,93	39,87
Gegevensbeheer en IT	18,93	17,92	21,77
Heffingen en Bezwaar	23,21	21,74	23,21
Invordering	26,75	27,38	26,83
Totaal	120,27	115,24	124,99

Tabel 4: bezettingsgraad, 31 december 2018 (Medewerkers waarvan 31 december 2018 hun laatste werkdag was, zijn meegenomen in deze tabel).

Ten opzichte van 2017 is de vastgestelde formatie van Cocensus in 2017 met 4,72 fte verminderd. De afname in formatie betreft de afdeling Gegevensbeheer en IT en WOZ.

Uitstroom

In 2018 hebben acht medewerkers Cocensus verlaten. Drie medewerkers wegens het bereiken van hun AOW-gerechtigde leeftijd of omdat zij gebruik hebben gemaakt van keuzepensioen (twee medewerkers per 31 december 2018). Vier medewerkers hebben een ontslagverzoek ingediend omdat zij een andere werkkring hebben gevonden en met één medewerker is de aanstelling beëindigd omdat zij twee jaar arbeidsongeschikt was.

Grafiek 10: In-en uitstroom medewerkers 2018

Instroom

Anticiperend op de invoering van het generatiepact, alsook door vacatures zijn in 2018 bij de afdeling invordering drie nieuwe medewerkers benoemd. Bij de afdeling WOZ zijn twee medewerkers in februari in de functie van Allround Taxateur begonnen en in juli 2018 een werkvoorbereider.

Social Return

In de periode maart-mei 2018 zijn gedurende twee maanden drie medewerkers ingehuurd voor facilitaire dienstverlening. In deze periode, net na het grote belastingkohier, komt er een grote poststroom binnen (bezwaren, kwijtscheldingsverzoeken). In deze piekperiode moet al deze post worden ingeboekt en gedigitaliseerd (gescand). Standaard worden hiervoor medewerkers ingehuurd van de AM-groep. Dat is het werkvoorzieningsschap in de regio Haarlemmermeer.

In de periode maart-mei 2017 is in het kader van de Participatiewet, een stagiaire met een Wajong-uitkering de mogelijkheid geboden om werkervaring bij Cocensus op te doen. Dit heeft ertoe geleid dat er na voornoemde periode een tijdelijk dienstverband is aangeboden. In mei 2018 is dit omgezet in een vaste aanstelling.

In het pand in de gemeente Alkmaar worden alle ondersteunende diensten (receptie, catering en schoonmaak) afgenomen van het Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland (WNK). Ook voor bijzondere vieringen (jubilea, recepties) wordt een beroep gedaan op het WNK.

In het personeelsbestand van Cocensus zijn er twee medewerkers werkzaam met een WIA-uitkering. Deze personeelsleden zijn overgenomen van toetredende gemeenten en binnen Cocensus omgeschoold naar een passende functie.

Stagiaires

De twee stagiaires die in 2017 hun stageperiode c.q. afstudeeropdracht bij Cocensus hebben aangevangen, hebben deze periode/opdracht in 2018 beëindigd. Daarnaast hebben een tweetal stagiaires van Involon bij de afdeling invordering en WOZ een aantal weken meegewerkt teneinde enige detacheringservaring op te doen. De stagiaires zijn niet meegenomen in grafiek 10.

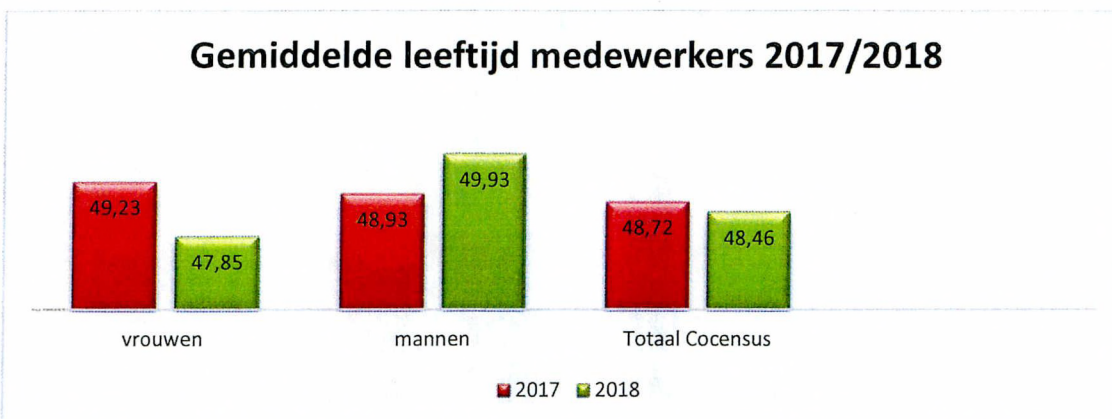
Doorstroom/vacatures

In totaal zijn in 2018 drie vacatures opengesteld waarvan één begin 2019 intern ingevuld zal worden; medewerker Objectbeheer. Deze is ontstaan doordat een medewerker gebruik heeft gemaakt van haar keuzepensioen. In mei is een werkvoorbereider benoemd als aankomend Allround Taxateur. Daarnaast is de vacature van de Functionaris Gegevensbescherming formeel gepubliceerd en ingevuld. De medewerker die in deze functie benoemd is, was al geruime tijd op tijdelijke basis, belast met de voorbereidingen die getroffen moesten worden om de verplichtingen uit hoofde van de nationale en Europese privacywet-en regelgeving in mei 2018 na te kunnen leven.

Bij Heffingen en Bezwaar is door vertrek van één van de Coördinatoren per 31 december 2018 een medewerker in Alkmaar benoemd om een aantal additionele taken uit te voeren die voorheen bij de Coördinator lagen. De ontstane vacature wordt voornamelijk niet ingevuld.

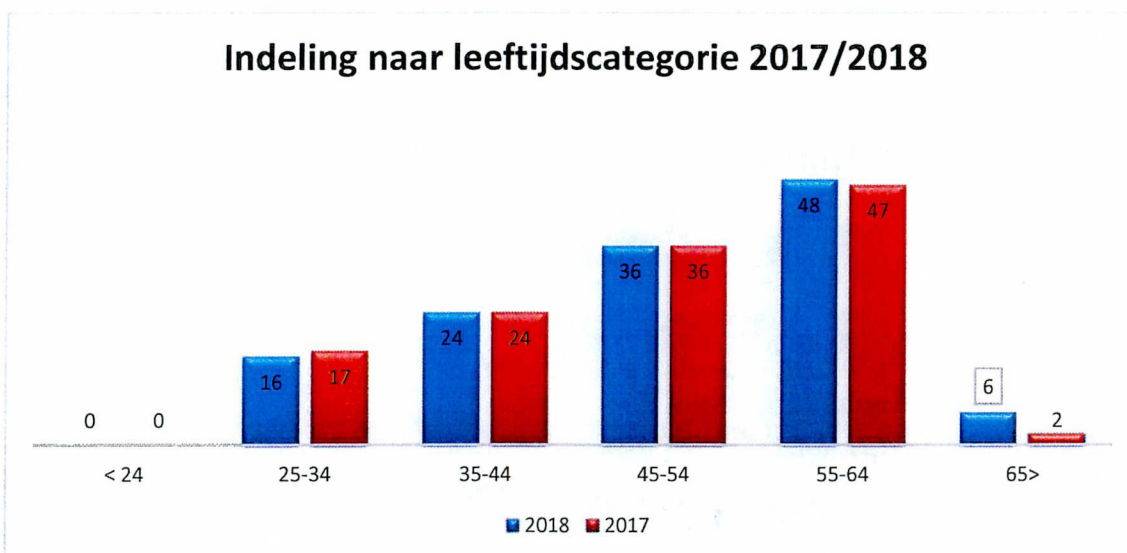
In het personeelsbestand van Cocensus (125 fte) zijn er twee medewerkers werkzaam met een WIA-uitkering. Deze personeelsleden zijn overgenomen van toetredende gemeenten en binnen Cocensus omgeschoold naar een passende functie.

Leeftijdsopbouw

Grafiek 11: gemiddelde leeftijd (peildatum 31/12/2018)

Zoals blijkt uit de Personeelsmonitor van het AenO fonds vakt de gemiddelde leeftijd van de ambtenaren af. Ook bij Cocensus is de gemiddelde leeftijd voor het eerst sinds jaren niet gestegen, ondanks dat er sprake is van toename van het aantal medewerkers ouder dan 65 jaar.

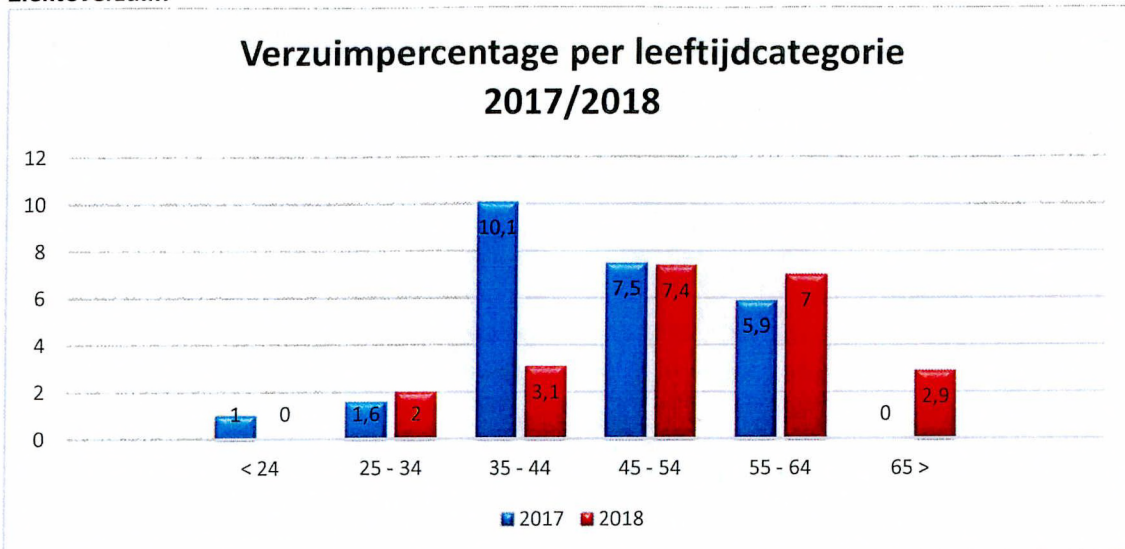

Grafiek 12: leeftijdsopbouw 2018 (peildatum 31/12/2018)

In totaal waren 90 medewerkers eind december 45 jaar of ouder (69%). Figuur 4 laat een toename zien van het aantal medewerkers ouder dan 65 jaar. De andere leeftijdsklasse zijn vrijwel gelijk gebleven. Nog steeds hebben gemeenten naar verhouding veel meer ouderen in dienst dan hun aandeel in de landelijke beroepsbevolking.

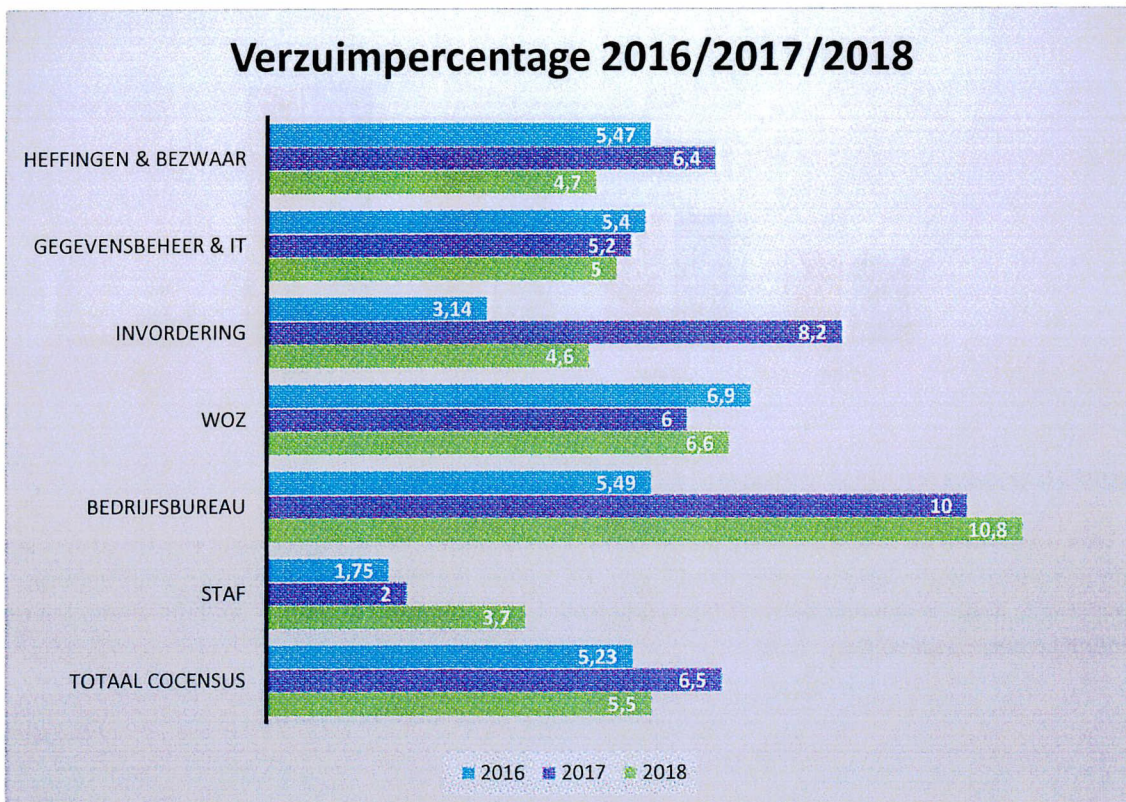

Ziekteverzuim

Grafiek 13: Verzuimpercentage per leeftijdscategorie 2017/2018

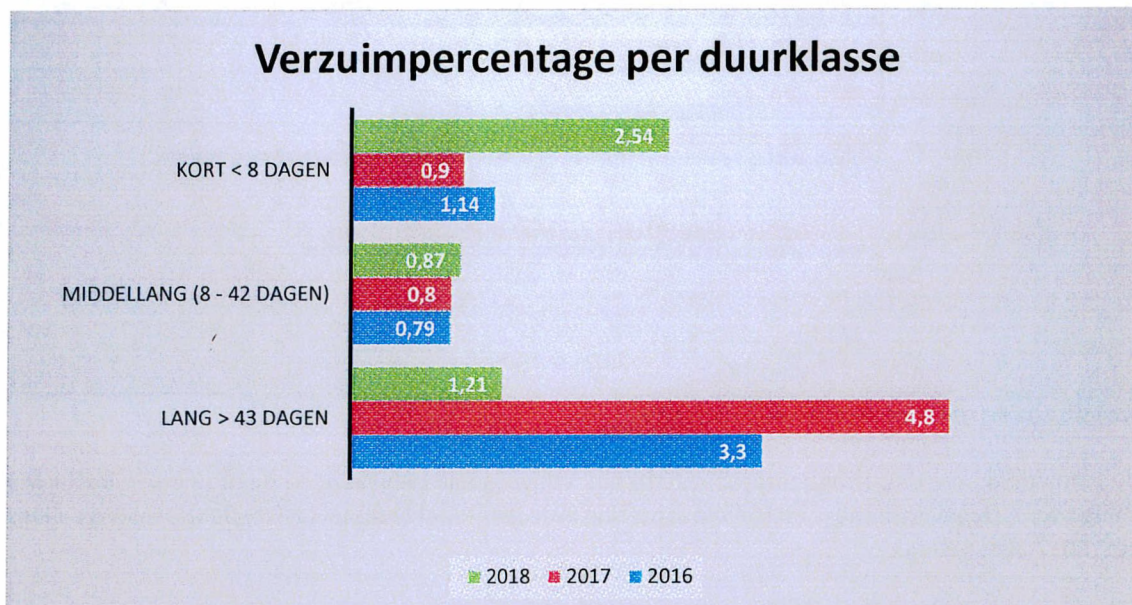
Het verzuimpercentage is in de leeftijdscategorie 35 – 44 in 2018 behoorlijk gedaald. De redenen hiervoor zijn niet bekend, het aantal medewerkers binnen deze leeftijdscategorie is overigens gelijk gebleven. In de andere leeftijdscategorieën is het percentage vrijwel hetzelfde gebleven in vergelijking met 2017.

Grafiek 14: ziekteverzuim 2016, 2017 en 2018 per afdeling

Ondanks dat het ziekteverzuim in het eerste kwartaal van 2018 erg hoog was door de lange griepgolf (volgens RIVM duurde deze griep epidemie van december 2017 tot april 2018) is het verzuimpercentage in vergelijking met 2017 met 1,27% gedaald.

De redenen van verzuim waren zeer divers en in vrijwel alle gevallen niet werk gerelateerd. Op dit moment zijn er nog geen verzuimcijfers bekend van de Nederlandse Gemeenten over 2018. Het CBS heeft wel het verzuimpercentage van het 3^e kwartaal 2018 gepubliceerd. Dit is 5%.

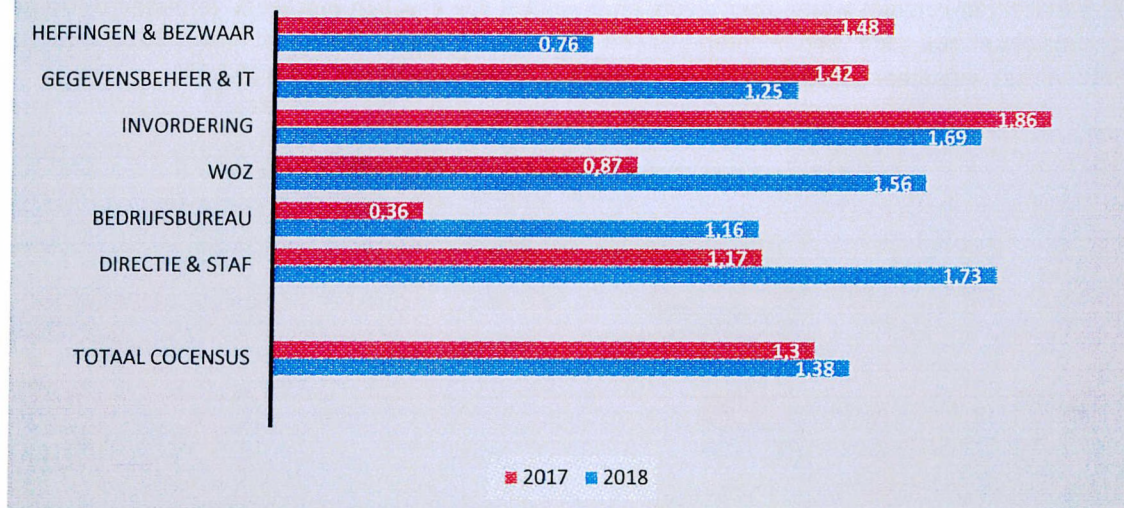

Grafiek 15: Verzuimpercentage per duurklasse 2016/2017/2018

Het kort verzuim is in 2018 gestegen (zie grafiek 15). Dit heeft vooral te maken met de griep epidemie van het eerste kwartaal. In de periode van januari tot en met april 2018 zijn er 87 verzuimmeldingen geweest. In 2017 zijn in diezelfde periode 66 verzuimmeldingen geregistreerd. Het middellange verzuim is vrijwel gelijk gebleven.

Ondanks dat veertien medewerkers > 43 dagen geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt waren is het (extra) lange verzuim na een tweetal jaren van stijging toch gedaald. Van deze veertien medewerkers waren negen medewerkers meer dan 150 dagen geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt en vijf medewerkers 50 tot 80 dagen.

Gemiddelde meldingsfrequentie per afdeling 2017/2018

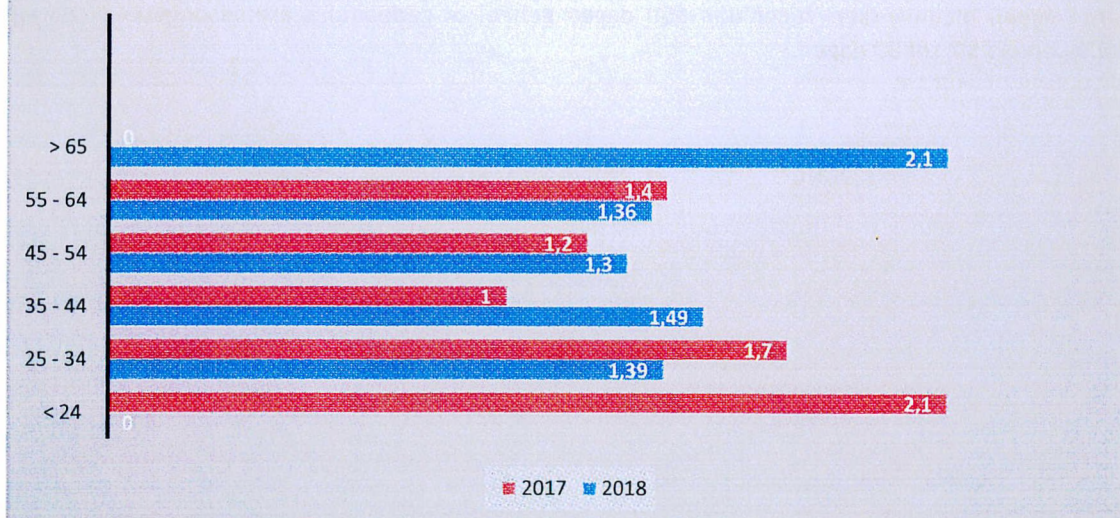

Grafiek 16: Gemiddelde meldingsfrequentie 2017/2018

De gemiddelde meldingsfrequentie is in 2018 ook vrijwel gelijk gebleven. Bij de afdelingen Heffingen en Bezwaar, Gegevensbeheer en IT en Invordering is de gemiddelde meldingsfrequentie in vergelijking met 2017 zelfs gedaald.

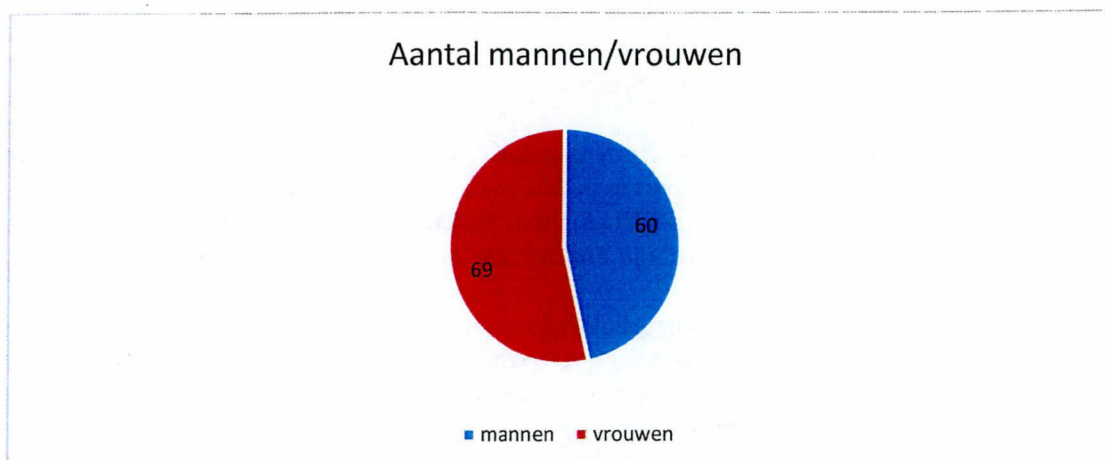
Een van de maatregelen die genomen is, is het aanscherpen van het verzuimprotocol. Voorheen vond een frequent verzuimgesprek plaats wanneer medewerkers binnen 12 maanden viermaal arbeidsongeschikt waren geweest. Dit is in overleg met Ondernemingsraad gewijzigd naar driemaal binnen 12 maanden.

Gemiddelde meldingsfrequentie per leeftijdscategorie 2017/2018

Grafiek 17: Gemiddelde meldingsfrequentie per leeftijdscategorie 2017/2018

Verdeling man/vrouw

Grafiek 18: aantal vrouwen/mannen (peildatum 31/12/2018 dus inclusief de medewerkers waarvan 31 december hun laatste werkdag was)

Op de peildatum waren er iets meer vrouwelijke medewerkers werkzaam bij Cocensus dan mannelijke. Dit beeld wijkt enigszins af van de Nederlandse gemeenten. Bij de Nederlandse gemeenten waren in 2016 voor het eerst sinds jaren evenveel vrouwen als mannen in dienst (cijfers van 2017 of 2018 zijn nog niet bekend).

2. Financiële verantwoording

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Naast de gepresenteerde jaarrekeningcijfers is het van belang om enerzijds inzicht te verschaffen in de mee- en tegenvallers die zich kunnen voordoen (de risico's) en anderzijds de mogelijkheden om tegenvallers op te kunnen vangen (weerstandscapaciteit). Dit geeft een beeld over de financiële positie van Cocensus en in hoeverre we in staat zijn om tegenvallers op te vangen zonder dat dit ons tot bezuinigingen dwingt.

Wat betreft het weerstandsvermogen kan geconstateerd worden dat Cocensus in 2007 van start is gegaan zonder een reservepositie van waaruit tegenvallers kunnen worden opgevangen. Feitelijk bestaat het weerstandsvermogen uit niets anders dan de in de begroting opgenomen post voor onvoorziene uitgaven. Wel zijn er afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over het opbouwen van weerstandsvermogen. Deze kan worden gevoed tot een maximum van € 250.000 middels positieve rekening-resultaten.

Over 2018 is een positief resultaat geboekt van € 5.358. Voorgesteld wordt om dit bedrag ad € 5.358 toe te voegen aan de algemene reserve. Het totale eigen vermogen komt daarmee uit op een bedrag van € 205.491.

Risico's

Ieder half jaar worden de risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen geactualiseerd en vastgesteld door het MT van Cocensus.

Een risico dat zich al langere tijd voordoet is de invulling van de functie van technisch applicatiebeheerder. Het blijkt enorm moeilijk om een dergelijke functionaris voor langere tijd aan Cocensus te binden, zodat er nog steeds een beroep dient te worden gedaan op externe inhuur. Deze inhuur wordt (deels) gefinancierd uit de beschikbare vacatureruimte. In 2018 is een traject gestart om zowel het technisch platform zelf als het beheer van dit platform als een service af te nemen. Een en ander is weggezet in een Europese aanbestedingsprocedure en zal naar verwachting medio 2019 volledig zijn geïmplementeerd. De ondersteuning van werkplekken en kantoorautomatisering wordt wel in eigen beheer uitgevoerd.

In mei 2018 is de AVG van kracht geworden. Voor deelnemende gemeenten heeft dat gevolgen gehad voor de gegevenslevering vanuit Cocensus. Voor de medewerkers heeft dat gevolgen voor de omgang met burgers, zowel wat betreft de mondelinge (telefonische) contacten als voor de communicatie via mailwisseling. Teneinde de gegevenslevering aan gemeenten te stroomlijnen is in samenspraak met de Privacy Officers van de gemeenten het protocol gegevenslevering opgesteld en vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Cocensus. Vervolgens is het protocol ter ondertekening aangeboden aan de colleges van Burgemeester & Wethouders van de deelnemende gemeenten.

Voor wat betreft de medewerkers van Cocensus is besloten om gebruik te maken van de door de VNG aangeboden mogelijkheid om gecertificeerd te worden. Alle medewerkers van Cocensus hebben een viertal certificaten op het gebied van privacywetgeving behaald. Daarnaast is een handleiding opgesteld voor de dagelijkse omgang met burgers.

In de tweede helft van 2018 is een start gemaakt met de gebiedsontwikkeling rond de vestiging van Cocensus in Hoofddorp. Het huurcontract, dat loopt tot ultimo 2021 zal niet worden verlengd. Dat betekent dat er gezocht dient te worden naar nieuwe huisvesting. Geopteerd is om deze gelegenheid te benutten voor centrale huisvesting, en dus geen gebruik meer te maken van twee locaties. In 2018 zijn met name de randvoorwaarden waar een nieuwe vestiging aan moet voldoen vastgesteld. Daarbij zijn bereikbaarheid, veiligheid en duurzaamheid de belangrijkste voorwaarden. In 2019 zal een marktverkenning worden gestart.

Kengetallen financiële positie

In de vernieuwde BBV wordt voorgeschreven om kengetallen op te nemen om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. Voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus zijn de volgende kengetallen van toepassing:

De netto schuldquote

De netto schuldquote is gelijk aan het totaal van de vaste schulden, de vlottende schulden en de overlopende passiva minus het totaal van de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en overlopende activa ten opzichte van het totaalsaldo aan baten:

Ultimo 2018 bedraagt de netto schuldquote: $\frac{4.190.355 - 1.521.144}{13.091.583} \times 100\% = 20,39\%$

Omdat er geen sprake is van het verstrekken van geldleningen is de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen eveneens 20,39%.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio is een kengetal dat de verhouding weergeeft tussen het eigen vermogen en het totaal van alle passiva op de balans.

Ultimo 2018 bedraagt het solvabiliteitsratio: $\frac{205.491}{4.380.983} \times 100\% = 4,69\%$

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is het verhoudingscijfers tussen het saldo van de structurele lasten en baten (gecorrigeerd voor incidentele lasten en baten en voor de structurele mutaties op de reserve) ten opzichte van het totaal aan baten:

Ultimo 2018 bedraagt de structurele exploitatieruimte: $\frac{5.358}{13.091.583} \times 100\% = 0,04\%$

De financiële kengetallen met betrekking tot grondexploitatie en gemeentelijke belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus.

2.2 Financieringsparagraaf

Deze paragraaf geeft u inzicht in de sturing, beheersing en controle van de treasury functie van Cocensus.

De **kasgeldlimiet** beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. Het limiet beperkt de omvang van de kortlopende schuld tot 8,2% van de totale lasten van de begroting. Voor 2018 bedroeg de kasgeldlimiet voor Cocensus € 1.045.926.

De vlottende middelen en de vlottende schulden worden toegespitst op uitstaande gelden met een rente typische looptijd korter dan een jaar. Er is geen sprake van een vlottende schuld, de vlottende activa betreft de liquide middelen inclusief de uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar van € 822.918. Cocensus blijft daardoor binnen de gestelde kasgeldlimiet.

In 2008 is door het bestuur het treasury beleid vastgesteld teneinde de financieringsfunctie te beheersen. Het absolute risico van de kortlopende financiering voor Cocensus is niet groot omdat meer dan 95% van de financiële transacties gerelateerd is aan de opdrachtgevende deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. In 2013 is het treasury beleid met behulp van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) geactualiseerd en opnieuw vastgesteld door het bestuur van Cocensus.

De **rente-risiconorm** beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (langer dan 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast (renteherziening). Voor Cocensus speelt dit niet. Het saldo van langlopende schulden bedraagt per 31 december 2018 € 2.610.000.

Dit is opgebouwd uit een drietal bestaande leningen: uit 2010 (looptijd 10 jaar), uit 2013 (looptijd 10 jaar) en uit 2016 (looptijd 10 jaar). De looptijden van de leningen zijn in overeenstemming met de afschrijvingstermijnen van de daaruit gefinancierde investeringen.

De boekwaarde van de vaste activa bedraagt per 31 december 2018 € 2.867.080.

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de kasstromen, zowel de huidige als de toekomstige. Deze kasstromen bestaan uit operationele activiteiten (de exploitatie), investeringen en activiteiten in het kader van financiering (aflossingen, stortingen etc.). Het inzicht wordt verkregen via een actuele **liquiditeitsplanning**. In 2008 is een aanvang gemaakt met de verplichtingenadministratie ten behoeve van de liquiditeitsplanning. Cocensus heeft hier als voordeel, dat alle belastinginkomsten bij de opdrachtgevende gemeenten terecht komen. De liquiditeitsplanning heeft derhalve betrekking op de relatieve kleine en beheersbare bedrijfsvoering van Cocensus.

Wat betreft de **financieringswijze** heeft Cocensus er voor gekozen om aan te sluiten bij de BNG. Enerzijds omdat Cocensus eenvoudig te klein is om zelfstandig de markt te benaderen en anderzijds omdat financiering via de BNG ook aan de opdrachtgevende gemeenten maximale zekerheid biedt.

Het **financieringsresultaat** bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde rente over de financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten (inclusief doorberekende rente). Over 2018 is in totaal een bedrag betaald aan rente van € 43.412. De ontvangen rente is na de introductie van het Schatkistbankieren zeer beperkt van omvang. Over 2018 is er geen rente ontvangen. Per saldo komt het financieringsresultaat uit op € 43.412.

2.3 Verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Cocensus is per 31 december 2018 primair verbonden aan de aan de GR deelnemende gemeenten: Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Wormerland, Oostzaan, Alkmaar, Heerhugowaard, Bergen, Langedijk en Den Helder.

2.4 Rechtmatigheid

Het beginsel van rechtmatigheid binnen zowel de primaire als secundaire processen van Cocensus maakt integraal onderdeel uit van de accountantscontrole. Daarnaast zijn er binnen de organisatie een aantal maatregelen genomen om tussentijds ten behoeve van de eigen organisatie en ten behoeve van de genoemde accountantscontrole de rechtmatigheid te beoordelen.

Een van de belangrijkste instrumenten daarbij is de interne controle, waarbij de onafhankelijke kwaliteitsfunctionaris op basis van steekproeven periodiek (maandelijks of driemaandelijks) de rechtmatigheid controleert. Dit geschiedt bijvoorbeeld voor de volledige crediteurenadministratie en met ingang van 2017 ook voor de salarisadministratie, maar ook voor een aantal primaire processen zoals de verleende kwijtschelding en de bezwaarafhandeling.

In het kader van het M&O beleid (misbruik- en onrechtmatig gebruik) zijn er zaken geregeld via het personeelsbeleid (zoals bijvoorbeeld de integriteitsverklaring, de inventarisatie en de al of niet verleende toestemming van nevenwerkzaamheden e.d.). Daarnaast worden ook de belastingaanslagen, inclusief de eventuele bezwaarafhandelingen onderzocht van de eigen medewerkers die wonen binnen het beheersgebied van Cocensus.

3. Jaarrekening

3.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

	Primaire Begroting 2018	4 ^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2018	Rekening 2017	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2018
Totaal Lasten	12.755.200	13.091.100	13.096.941	12.686.764	5.841
Totaal baten	12.755.200	13.091.100	13.091.583	12.672.161	-483
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	-	-	5.358	-14.603	5.358
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	5.358	-14.603	5.358

LASTEN	Primaire Begroting 2018	4 ^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2018	Rekening 2017	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2018
1. Personeel					
- Salarissen	8.157.400	8.062.100	8.081.241	7.768.590	-19.141
- Flexibele formatie	250.000	345.000	363.812	507.485	-18.812
- Woon-/werkverkeer	84.000	84.000	82.238	79.859	1.762
- Opleidingen	163.100	95.000	93.674	126.067	1.326
- Overig	113.700	105.500	108.468	136.396	-2.968
Totaal Personeel	8.768.200	8.691.600	8.729.434	8.618.397	-37.834
2. Huisvesting					
- Kantoor	492.000	500.000	499.822	411.978	178
- Energie en water	126.000	20.000	15.558	70.853	4.442
- Kapitaallasten	107.400	132.500	132.513	218.495	-13
- Diensten	150.000	150.000	148.223	152.871	1.777
Totaal Huisvesting	875.400	802.500	796.116	854.197	6.384
3. Automatisering					
- Servers	243.300	352.500	352.118	383.033	382
- Netwerk/infrastructuur	175.700	200.900	201.052	174.506	-152
- Pc's en randapparatuur	44.500	74.700	74.993	51.696	-293
- Belastingapplicaties	1.132.500	1.125.400	1.125.403	1.323.192	-3
- Kantoorapplicaties	210.500	277.300	253.766	292.640	23.534
- Telefonie	92.800	86.000	86.493	79.587	-493
- I.C.T.	80.000	-	-	-	-
Totaal Automatisering	1.979.300	2.116.800	2.093.825	2.304.654	22.975
4. Overige uitgaven					
- Diverse posten	1.122.500	1.137.300	1.130.735	1.025.160	6.565
- Werkelijke betaalde rente BNG	43.500	43.500	43.412	54.129	88
- Rekening courant rente	-	-	-	-	-
- Gecalculeerde rente	-33.700	-35.600	-35.563	-169.772	-37
Totaal Overige uitgaven	1.132.300	1.145.200	1.138.584	909.516	6.616
5. Projecten					
- Project WOZ m3 – m2	-	335.000	333.626	-	1.374
- Totaal Projecten	-	335.000	333.626	-	1.374
Totaal Lasten	12.755.200	13.091.100	13.091.583	12.686.764	-483

BATEN	Primaire Begroting 2018	4 ^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2018	Rekening 2017	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2018
1. Bijdragen deelnemers GR					
- Haarlemmermeer	3.483.100	3.604.700	3.604.700	3.485.300	-
- Haarlem	2.766.500	2.863.000	2.863.000	2.768.200	-
- Beverwijk	730.300	755.800	755.800	730.800	-
- Hillegom	324.800	336.200	336.200	325.000	-
- Oostzaan	197.500	204.300	204.300	197.600	-
- Wormerland	318.100	329.200	329.200	318.300	-
- Alkmaar (Nieuw)	1.597.000	1.652.800	1.652.800	1.598.000	-
- Heerhugowaard	808.600	836.800	836.800	809.100	-
- Bergen	721.000	746.200	746.200	724.500	-
- Langedijk	436.200	451.400	451.400	436.500	-
- Den Helder	849.100	878.700	878.700	849.600	-
Totaal bijdragen deelnemers GR	12.232.200	12.659.100	12.659.100	12.242.900	-
2. Overige baten					
- Uitbreiding dienstverlening opdrachtgevers	125.000	159.000	149.600	139.817	9.400
- Uitbreiding dienstverlening derden	125.000	-	-	6.444	-
- Meeropbrengst Dwanginvordering	273.000	273.000	273.000	273.000	-
- Ontvangen rente BNG	-	-	-	-	-
- Overige inkomsten	-	-	15.241	10.000	-15.241
Totaal overige baten	523.000	432.000	437.841	429.261	-5.841
Totaal baten	12.755.200	13.091.100	13.096.941	12.672.161	-5.841
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-	-	5.358	-14.603	
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-	5.358	-14.603	5.358

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Naar aanleiding van Bestuursrapportages heeft het bestuur in 2018 vier wijzigingen van de begroting vastgesteld. De vierde en laatste wijziging is in december 2018 als slotwijziging van de uitvoering van de begroting 2018 vastgesteld.

De verschillen tussen realisatie en laatste wijziging van de begroting zijn gering van aard en per saldo iets voordelig. Hiermee is voldaan aan het criterium van rechtmatigheid van de begroting.

3.3 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2018	4 ^e Herziening Begroting 2018
De bijdrage van de deelnemende gemeenten	12.659.100	12.659.100
Saldo van de financieringsfunctie	43.412	43.500

- De bijdrage van de deelnemende gemeenten is per gemeente gespecificeerd;
- Saldo van de financieringsfunctie: het saldo van de rentelasten en rentebaten is een last van € 43.412

3.4 Wet normering topinkomens

Gegevens 2018	G.G.J. Schipper
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01- 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.063
Beloningen betaalbaar op termijn	17.885
<i>Subtotaal</i>	<i>134.948</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	134.948
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2017	G.G.J. Schipper
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.910
Beloningen betaalbaar op termijn	16.682
<i>Subtotaal</i>	<i>140.592</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
Totale bezoldiging	140.592

In het kader van de Wet Normering topinkomens (WNT) is bovenstaand format vastgesteld, teneinde te voldoen aan de publicatieplicht met betrekking tot de bezoldiging van topfunctionarissen. In bovenstaand overzicht wordt in de kolom beloning het brutoloon van de directeur van Cocensus vermeld, inclusief het werkgeversaandeel met betrekking tot de pensioenopbouw.

De maximale bezoldigingsnorm 2018 is gebaseerd op het ministersalaris 2018 (€ 189.000), waarbij bij de bezoldiging ook rekening gehouden dient te worden met eventuele belaste onkostenvergoedingen en de pensioenbijdrage van de werkgever.

Het algemeen en dagelijks bestuur bestaan uit de verantwoordelijke wethouders van de deelnemende gemeenten. Zij voeren toezichthoudende werkzaamheden uit op basis van hun functie bij de gemeenten. De bestuurders ontvangen geen bezoldiging of onkostenvergoeding voor de werkzaamheden ten behoeve van de GR Cocensus.

Bestuur:

Over het jaar 2018 bestaat het bestuur uit de volgende onbezoldigde leden:	Over het jaar 2017 bestaat het bestuur uit de volgende onbezoldigde leden:
De heer M. Snoek (gemeente Haarlem), <i>lid DB en AB</i>	De heer J. van Spijk (gemeente Haarlem), <i>voorzitter DB en AB</i>
De heer D. Reneman (gemeente Haarlemmermeer), <i>plv. voorzitter DB en AB</i>	De heer D. Reneman (gemeente Haarlemmermeer), <i>plv. voorzitter DB en AB</i>
De heer A. de Jong (gemeente Hillegom), <i>lid AB</i>	De heer A. de Jong (gemeente Hillegom), <i>lid AB</i>
De heer H. Erol (gemeente Beverwijk), <i>lid DB en AB</i>	Mevrouw J. Dorenbos (gemeente Beverwijk), <i>lid DB en AB</i>
De heer R. Monen (gemeente Oostzaan), <i>lid AB</i>	De heer S.G.R. Julius (gemeente Oostzaan), <i>lid AB</i>
De heer J. Schalkwijk (gemeente Wormerland), <i>lid AB</i>	De heer J. Schalkwijk (gemeente Wormerland), <i>lid AB</i>
De heer P. Dijkman (gemeente Alkmaar), <i>voorzitter AB en DB</i>	De heer P. Dijkman (gemeente Alkmaar), <i>lid AB en DB</i>
De heer G. Oude Kotte (gemeente Heerhugowaard), <i>lid AB</i>	De heer L. Dickhoff (gemeente Heerhugowaard), <i>lid AB</i>
De heer J. Houtenbos (gemeente Bergen), <i>lid AB</i>	De heer H. Snabilie (gemeente Bergen), <i>lid AB</i>
De heer J. Nieuwenhuizen (gemeente Langedijk), <i>lid AB en DB</i>	De heer J. Nieuwenhuizen (gemeente Langedijk), <i>lid AB en DB</i>
De heer K. Visser (gemeente Den Helder), <i>lid AB</i>	De heer B. Haitsma (gemeente Den Helder), <i>lid AB (tot oktober)</i>
	De heer B. Wagner (gemeente Den Helder), <i>lid AB (vanaf oktober)</i>

De WNT kijkt of ook er binnen een organisatie sprake is van tijdelijke inhuur van interim-topfunctionarissen: *Voor elke interim functionaris bij wie het niet direct duidelijk is of de norm al dan niet overschreden wordt, en of de gegevens gepubliceerd dienen te worden, dient te worden gekeken naar de totale vergoeding in combinatie met de duur en omvang van de werkzaamheden, welke vervolgens herrekend wordt naar jaarbasis.*

In 2018 is er bij de Cocensus geen sprake geweest van inhuur van topfunctionarissen.

3.5 Balans

Activa	balans per 31.12.2017	balans per 31.12.2018
Vaste activa		
A2 Materiële vaste activa		
- Investerings met economisch nut	3.556.343	2.868.150
Totaal vaste activa	3.556.343	2.868.150
Vlottende activa		
A5 Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen;	555.981	516.708
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar	1.393.455	587.343
- Overige vorderingen	8.034	-
A6 Liquide middelen		
- Kassaldi	225	119
- Banksaldi	29.139	235.456
A7 Overlopende activa		
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244.355	173.208
totaal vlottende activa	2.231.189	1.512.834
totaal-generaal	5.787.532	4.380.983

Passiva	balans per 31.12.2017	balans per 31.12.2018
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
P1 - Algemene reserve	214.555	199.954
P2 - Gerealiseerd resultaat	-14.603	5.358
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer		
P4 Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.090.000	2.610.000
Totaal vaste passiva	3.289.952	2.815.311
Vlottende passiva		
P5 Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	384.713	358.791
P6 Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	953.041	963.678
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.159.826	243.203
Totaal vlottende passiva	2.497.580	1.565.672
totaal-generaal	5.787.532	4.380.983

3.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.6.1. Inleiding

De jaarrekening 2018 is opgemaakt met (zover van toepassing op een gemeenschappelijke regeling) inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten.

3.6.2 Financiële positie

Op grond van de wet op de gemeenschappelijke regeling en de gemeenschappelijke regeling dragen de deelnemende gemeenten bij in eventuele tekorten/ verliezen.

3.6.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt als gevolg van de nu geldende BBV geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van het bedrijfsplan te weten vier jaar. Er is een afwijking op de regel mogelijk: indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

3.6.4 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen investeringen met een economisch nut. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit boekjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Opgenomen waarderingen en afschrijvingen op materiële vaste activa vinden plaats op basis van de vastgestelde Financiële Verordening Cocensus artikel 8 Waardering & afschrijving vaste activa. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

• Huisvesting	10 jaar
• Centrale serverruimte	10 jaar
• Servers	5 jaar
• Netwerkbekabeling	10 jaar
• Netwerkkapapparaat	5 jaar
• PC-apparaat	5 jaar
• Randapparaat	5 jaar
• (PC-)software	5 jaar
• Telefooncentrale	5 jaar
• Belastingapplicaties	10 jaar
• Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar
• Licenties (afhankelijk van looptijd)	2-3 jaar

3.6.5 Langlopende schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

3.6.6 Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Cocensus handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico te beperken.

3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Lasten **483**   **nadeel**

Personeel	Rekening 2018	4^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2017
Salarissen	8.081.241	8.062.100	7.768.590
Flexibele formatie	363.812	345.000	507.485
Woon-/werkverkeer	82.238	84.000	79.859
Opleidingen	93.674	95.000	126.067
Overig	108.468	105.500	136.396
Totaal Personeel	8.729.434	8.691.600	8.618.397
Verschil ten opzichte van begroot		37.834	Nadeel
Verschil ten opzichte van 2017		111.037	Nadeel

Toelichting:

Het nadeel van 37.834 euro op het onderdeel Personeel betreft het saldo van iets hogere salariskosten en iets hogere uitgaven voor inhuur.

Huisvesting	Rekening 2018	4 ^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2017
Kantoor	499.822	500.000	411.978
Energie en water	15.558	20.000	70.853
Kapitaallasten	132.513	132.500	218.495
Diensten	148.223	150.000	152.871
Totaal Huisvesting	796.116	802.500	854.197
Vershil ten opzichte van begroot		6.384	Voordeel
Vershil ten opzichte van 2017		58.081	Voordeel

Toelichting:

De uitgaven op het onderdeel Huisvesting komen nagenoeg overeen met de begroting 2018 na laatste wijziging.

ICT	Rekening 2018	4 ^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2017
Servers	352.118	352.500	383.033
Netwerk/infrastructuur	201.052	200.900	174.506
Pc's en randapparatuur	74.993	74.700	51.696
Belastingapplicaties	1.125.403	1.125.400	1.323.192
Kantoorapplicaties	253.766	277.300	292.640
Telefonie	86.493	86.000	79.587
Dienstverlening ICT	-	-	-
Totaal ICT	2.093.825	2.116.800	2.304.654
Vershil ten opzichte van begroot		22.975	Voordeel
Vershil ten opzichte van 2017		210.829	Voordeel

Toelichting:

De uitgaven op het onderdeel ICT komen nagenoeg overeen met de begroting 2018 na laatste wijziging. Er is een klein voordeel geboekt op het onderdeel kantoorapplicaties (kapitaallasten)

De ICT-lasten per onderdeel waren voor 2018 als volgt geraamd:

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	153.500	199.000	352.500
Netwerk/infrastructuur	45.900	155.000	200.900
Pc's en randapparatuur	74.700	-	74.700
Belastingapplicaties	335.400	790.000	1.125.400
Kantoorapplicaties	207.300	70.000	277.300
Telefonie	26.000	60.000	86.000
Totaal	842.800	1.274.000	2.116.800

De realisatie van de ICT-lasten in 2018 is als volgt :

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	153.463	198.655	352.118
Netwerk/infrastructuur	45.869	155.182	201.052
Pc's en randapparatuur	74.659	334	74.993
Belastingapplicaties	335.435	789.969	1.125.403
Kantoorapplicaties	184.923	68.843	253.766
Telefonie	26.033	60.460	86.493
Totaal	820.382	1.273.443	2.093.825

Overige uitgaven	Rekening 2018	4 ^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2017
Diverse posten	1.130.735	1.137.300	1.025.160
Werkelijke betaalde rente BNG	43.412	43.500	54.129
Rekening courant rente	-	-	-
Gecalculeerde rente	-35.563	-35.600	-169.772
Totaal Overige uitgaven	1.138.584	1.145.200	909.516
Vershil ten opzichte van begroot		6.616	Voordeel
Vershil ten opzichte van 2017		229.068	Nadeel

Toelichting:

	4^e Herziening Begroting 2018	Rekening 2018	Saldo
Representatie	2.000	1.104	896
Drukwerk/kopieer	405.000	412.053	-7.053
Kantooromat.	15.000	15.146	-146
Abonnementen	123.000	120.413	2.587
Advieskosten	155.000	149.517	5.483
Advertentie-en reclamekosten	-	149	-149
Verzekeringen	25.000	24.894	106
Autokosten	130.000	124.200	5.800
Reis en verbl. kosten	14.100	15.917	-1.817
Arbo	30.000	33.717	-3.717
OR	15.000	15.198	-198
Uitbestede werksz.	10.000	8.924	1.076
BHV	8.000	4.745	3.255
Accountant	75.000	75.070	-70
Salarisadministratie	37.700	37.554	146
Portokosten	90.000	89.548	452
Overige uitgaven	2.500	2.586	-86
	1.137.300	1.130.735	6.565

Baten**5.841****Voordeel****Toelichting:**

De baten betreffen de inkomsten uit de reguliere gemeentelijke bijdragen en inkomsten uit opdrachten of meerwerk voor de deelnemende gemeenten. Laatstgenoemde posten vormen min of meer het sluitstuk van de begroting van Cocensus. In meerjarenperspectief worden deze inkomsten geleidelijk afgebouwd, immers hoe langer de periode dat Cocensus haar diensten verleend aan een deelnemende gemeenten, hoe meer de uitvoerende belastingwerkzaamheden worden verdisconteerd in de reguliere bijdragen. In de slotwijziging is de post uitbreiding dienstverlening derden, oorspronkelijk geraamd op € 125.000, reeds volledig afgeraad.

3.8 Toelichting op de balans

3.8.1 Materiële vaste activa

Activa	Boekwaarde 1.1.2018	Investering 2018	Afschrijving 2018	Desinvestering 2018	Boekwaarde 31.12.2018
Investerings met een economisch nut					
- Gebouwen	623.774	-	126.271		497.503
- Machines, apparaten en installaties	2.825.632	335.986	792.041		2.369.577
Totaal MVA	3.449.406	335.986	918.312		2.867.080

Toelichting:

De investeringen in 2018 hebben betrekking op ICT-activiteiten, met name gericht op beveiliging en op wijziging van de technische infrastructuur. In 2018 zijn voorbereidingen getroffen voor het implementeren van het afnemen van hardware en software as a service. Dit moet uiteindelijk via Europese aanbesteding zijn beslag krijgen in het 2e kwartaal van 2019.

3.8.2 Vlottende activa

Vlottende activa betreffen uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	stand per 31.12.2017	stand per 31.12.2018
Vorderingen op openbare lichamen	555.981	516.708
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.393.455	587.343
Overige vorderingen	8.034	-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.957.470	1.104.051

De vorderingen op openbare lichamen betreffen met name de vorderingen op de deelnemende gemeenten die betrekking hebben op de overige baten. Met de al eerder gememoreerde afname van opdrachten of meerwerk voor de deelnemende gemeenten is ook het bedrag van de vorderingen in 2018 afgenomen.

Met betrekking tot de uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bedraagt het drempelbedrag voor middelen die buiten 's Rijks schatkist worden gehouden voor 2018 € 250.000. Het verloop en de specificatie per kwartaal in 2018 luidt als volgt:

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	131.000	127.000	133.000	114.000
Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Ruimte onder drempelbedrag	119.000	123.000	117.000	136.000
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

	stand per 31.12.2017	stand per 31.12.2018
Kassaldi	225	119
Banksaldi	29.139	235.456
Liquide middelen	29.364	235.575

De post banksaldi wordt als volgt onderverdeeld:

	stand per 31.12.2017	stand per 31.12.2018
Rekening-courant BNG	28.536	234.922
Rekening-courant Rabobank	603	534
Liquide middelen	29.139	235.456

Overlopende activa

	stand per 31.12.2017	stand per 31.12.2018
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244.355	173.208
Overlopende activa	244.355	173.208

Passiva

3.8.3 Eigen Vermogen

	stand per 31.12.2017	stand per 31.12.2018
Algemene reserve	214.556	199.953
Gerealiseerde resultaat	-14.603	5.358
Eigen vermogen	199.953	205.491

	Boekwaarde 31.12.2017	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat 2018	Boekwaarde 31.12.2018
Algemene reserve	214.556	0	0	5.358	199.953

De ontwikkeling van het Eigen Vermogen betreft in 2018 niets anders dan het voorstel om het positieve resultaat 2018 ten bate van de bedrijfsreserve te brengen.

3.8.4 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

	Saldo 31.12.2017	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31.12.2018
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.090.000	-	480.000	2.610.000

In 2018 is er geen sprake geweest van het aantrekken van geldleningen.

De rentelast van de BNG-lening voor 2018 bedraagt €43.412.

Flottende passiva

3.8.5 Netto vlottende schulden en overlopende passiva

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	stand per 31.12.2017	stand per 31.12.2018
- Overige schulden	384.713	358.791
Totaal vlottende passiva	384.713	358.791

De Overige schulden betreffen de crediteurenpositie per 31 december 2018. Het betreft facturen die in december zijn ontvangen, maar waarvan de betalingstermijn nog niet is verlopen. Bijvoorbeeld de eindafrekening van de huisvestingsbijdragen, kosten automatisering etc.

De verschillen op het onderdeel overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2017	2018
Crediteuren	324.580	307.096
Nog te betalen	59.858	51.459
Borg pasjes	275	235
Totaal	384.713	358.791

Overlopende passiva	stand per 31.12.2017	stand per 31.12.2018
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	953.041	963.678
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.159.826	243.203
Totaal overlopende passiva	2.112.867	1.206.881

Bij de verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen betreffen de verplichtingen met name de afdracht loonbelasting en BTW. De overige vooruit ontvangen bedragen betreffen vooruitbetaalde bijdragen van enkele deelnemende gemeenten voor het jaar 2019. Het verschil met 2017 is, dat destijds ook enkele grotere deelnemende gemeenten al vooruitbetaald hadden.

3.8.6 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de bedrijfsvoering heeft Cocensus een aantal contracten afgesloten waarvan de contractuele looptijd en derhalve de verplichting nog een aantal jaren op de exploitatie drukt.

Het betreft de volgende contracten:

- 18 Lease bedrijfsauto's (KIA)
  - Negen auto's   einde contract 31-10-2021
  - Een auto   einde contract 18-11-2021
  - Een auto   einde contract 12-12-2021
  - Zeven auto's   einde contract 28-10-2022
- Huur bedrijfspand Hoofddorp   einde contract 31-12-2021
- Huur bedrijfspand Alkmaar   einde contract 31-12-2023
- Huur koffieautomaten   einde contract 01-04-2021
- Lease printers   einde contract 01-03-2021

In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen gepresenteerd:

	Jaarlast	Verplichting per 31-12-2018
Bedrijfsauto's	90.630	319.249
Bedrijfspand Hoofddorp	288.961	1.037.947
Bedrijfspand Alkmaar	158.840	863.456
Koffieautomaten	8.184	19.285
Printers	11.000	25.832
Totaal		2.265.769

4. Controleverklaring

Staat van Activa		2018											
Omschrijving	Aanschafwaarde 01-01-2018	Lopende Activa 01-01-2018	Vermeerdering 2018	Aanschafwaarde 31-12-2018	Afschr. Mnd.	Afschrijv. t/m 2017	Boekwaarde 31-12-2018	Afschr. 2018 (op basis vrijvat)	Boekwaarde 31-12-2018	Kapitaal-rente 2018 1%	Kapitaal-lasten 2018	Econ. of maatschapp. nut EN of MN	
alle investeringen													
0111/1161	Kantoormeubilair	1.693.507	1.033.403	0	1.693.507	120/60	1.069.734	623.774	126.271	497.503	6.237,74	132.508,62	EN
	Totaal	1.693.507	1.033.403	0	1.693.507		1.069.734	623.774	126.271	497.503	6.237,74	132.508,62	
	Servers												
0120/1170	Centrale computerruimte	600.138	407.153	0	600.138	120	374.199	225.939	40.715	185.224	2.259,39	42.974,67	EN
0122/1172	Software centrale servers	555.807	239.289	0	555.807	60	496.068	59.738	47.858	11.881	597,38	48.455,27	EN
0122/1172	Software licenties	231.792	27.709	0	231.792	36	206.525	25.267	9.236	16.031	252,67	9.489,04	
0121/1171	Kantoorautomatisering servers	655.462	256.800	0	655.462	60	537.262	118.200	51.360	66.840	1.182,00	52.542,00	EN
	Totaal	2.043.199	930.951	0	2.043.199		1.614.054	429.145	149.170	279.976	4.291,45	153.460,99	EN
	Netwerk/infrastructuur												
0123/1173	Netwerk	291.702	244.322	0	291.702	120	147.078	144.625	24.432	120.192	1.446,25	25.878,47	EN
0123/1173	Beveiligd platform												
0124/1174	Netwerkapparatuur	195.801	97.050	0	195.801	60	137.738	58.062	19.410	38.652	580,62	19.990,61	EN
	Totaal	487.503	341.372	0	487.503		284.816	202.687	43.842	158.845	2.026,87	45.869,08	
	PC's en Randapparatuur												
0125/1175	PC apparatuur	540.571	211.395	6.265	546.836	60	431.202	109.369	42.279	73.355	1.093,69	43.372,73	EN
0126/1176	Randapparatuur	156.712	149.640	0	156.712	60	20.890	135.822	29.928	105.894	1.358,22	31.286,29	EN
	Totaal	697.284	361.036	6.265	703.549		452.093	245.191	72.207	179.249	2.451,91	74.659,01	
	Belastingapplicaties												
0130/0131	Gouw belastingen Haarlem	880.376	40.810	0	880.376	120	876.294	4.082	4.081	1	40,82	4.121,82	EN
0132/1182	Belastingapplicatie Haar/meer	920.153	205.733	0	920.153	120	899.580	20.573	20.573	0	205,73	20.779,03	EN
0131/1181	Belastingapplicatie geconverteerd	2.751.993	2.751.993	0	2.751.993	120	1.284.880	1.467.029	275.199	1.191.829	14.670,29	289.869,59	EN
0133/1183	Waarderingsapplicatie	409.244	100.000	0	409.244	60	349.247	59.997	20.000	39.997	599,97	20.599,97	EN
	Totaal	4.961.766	3.098.536	0	4.961.766		3.410.001	1.551.681	319.854	1.231.827	15.516,81	335.370,41	
	Kantoorapplicaties												
0128/1178	Software overige applicaties	188.965	73.697	0	188.965	60	145.574	43.392	14.739	28.652	433,92	15.173,38	EN
0127/1177	PC software	203.819	1.260	0	203.819	60	203.567	252	252	0	2,52	254,52	EN
0135/1185	DMS	437.464	12.389	0	437.464	60	433.615	3.849	2.478	1.372	38,49	2.516,29	EN
0115/1165	Projecturen	856.074	818.628	329.721	1.185.794	60	532.423	323.651	163.726	489.646	3.236,51	166.962,01	EN
	Totaal	1.686.322	905.974	329.721	2.016.043		1.315.179	371.144	181.195	519.670	3.711,44	184.906,20	
	Telefonie												
0129/1179	Telefooncentrale	392.133	128.869	0	392.133	60	366.348	25.785	25.774	11	257,85	26.031,68	EN
	Totaal	392.133	128.869	0	392.133		366.348	25.785	25.774	11	257,85	26.031,68	
	Totale activa	11.961.714	6.800.141	335.986	12.297.700		8.512.224	3.449.406	918.312	2.867.080	34.494,06	952.805,99	

Bijlage 2: Geldleningen

Indien Cocensus voor haar financiële huishouding geld aantrekt voor langere tijd wordt dit via een separaat voorstel voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van Cocensus. Na toestemming van het Dagelijks Bestuur wordt conform het treasury statuut de Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG) benaderd om een offerte uit te brengen. Voor de BNG is voor wat betreft de garantstelling voor de geldlening de Gemeenschappelijke Regeling van Cocensus uitgangspunt:

Artikel 18a Bijdragen van gemeenten

3. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Lening overzicht 2018

Verschuldigd op	Rente	Aflossing	Te betalen	Restant schuld na aflossing	
Leningnr. 40.105450					10Y
1-6-2018	7.152,00	80.000,00	87.152,00	160.000,00	
1-6-2019	4.768,00	80.000,00	84.768,00	80.000,00	
1-6-2020	2.384,00	80.000,00	82.384,00	0,00	
Leningnr. 40.108537					10Y
10-10-2018	34.350,00	250.000,00	284.350,00	1.250.000,00	
10-10-2019	28.625,00	250.000,00	278.625,00	1.000.000,00	
10-10-2020	22.900,00	250.000,00	272.900,00	750.000,00	
10-10-2021	17.175,00	250.000,00	267.175,00	500.000,00	
10-10-2022	11.450,00	250.000,00	261.450,00	250.000,00	
10-10-2023	5.725,00	250.000,00	255.725,00	0,00	
Leningnr. 40.110675					10Y
28-9-2018	4.725,00	150.000,00	154.725,00	1.200.000,00	
28-9-2019	4.200,00	150.000,00	154.200,00	1.050.000,00	
28-9-2020	3.675,00	150.000,00	153.675,00	900.000,00	
28-9-2021	3.150,00	150.000,00	153.150,00	750.000,00	
28-9-2022	2.625,00	150.000,00	152.625,00	600.000,00	
28-9-2023	2.100,00	150.000,00	152.100,00	450.000,00	
28-9-2024	1.575,00	150.000,00	151.575,00	300.000,00	
28-9-2025	1.050,00	150.000,00	151.050,00	150.000,00	
28-9-2026	525,00	150.000,00	150.525,00	0,00	
				2.610.000,00	

Bijlage 3: Toerekening taakvelden

Taakvelden	Begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil begroting na wijziging met realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead	12.755.200	12.755.200	-	13.091.100	13.091.100	-	13.091.583	13.096.941	(5.358)	(483)	(5.841)	5.358

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling Cocensus

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van gemeenschappelijke regeling Cocensus te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van gemeenschappelijke regeling Cocensus op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 september 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2018.
- Het overzicht van baten en lasten over 2018.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 september 2018 en het Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Cocensus zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 125.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol zoals door het algemeen bestuur is vastgesteld op 19 september 2018.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 125.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 september 2018.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 september 2018 en het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alkmaar, 5 maart 2018

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. A.J. Schutgens RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Cocensus

Ons oordeel

Wij hebben bijgaande, en door ons gewaarmerkte, Model verantwoording 2018 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard 2018 (hierna: de verantwoording) van de gemeenschappelijke regeling Cocensus te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de verantwoording inzake de belastingopbrengsten en debiteurensaldi in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling, de dienstverleningsovereenkomst en van toepassing zijnde wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

De basis van ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden vallen, alsmede de gemeenschappelijke regeling, de dienstverleningsovereenkomst en het controleprotocol december 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de verantwoording".

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Cocensus zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur voor de verantwoording

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Cocensus is verantwoordelijk voor het opmaken van de verantwoording in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de dienstverleningsovereenkomst gemeente Heerhugowaard 2015, alsmede dat de in de verantwoording verantwoorde baten en lasten rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling, dienstverleningsovereenkomst en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de gemeentelijke verordeningen.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de verantwoording en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en debiteurensaldi mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de verantwoording

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze verantwoording nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de verantwoording afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de verantwoording en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de verantwoording staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de verantwoording en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de verantwoording een getrouw en rechtmatig beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De verantwoording is opgesteld voor de gemeente Heerhugowaard met als doel de gemeenschappelijke regeling Cocensus in staat te stellen te voldoen aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de dienstverleningsovereenkomst gemeente Heerhugowaard 2015. Hierdoor is de verantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. De verantwoording met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor gemeenschappelijke regeling Cocensus en de gemeente Heerhugowaard en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Alkmaar, 14 februari 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. A.J. Schutgens RA

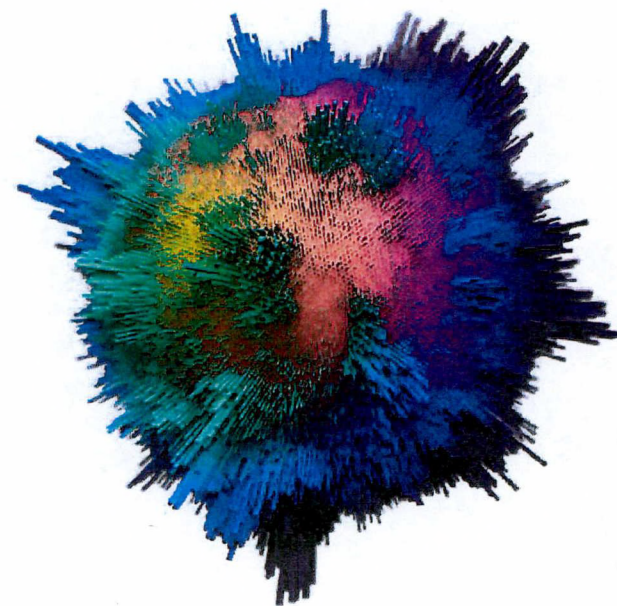
Deloitte.

cocensus

gemeenschappelijke regeling
Cocensus

Verslag van bevindingen 2018

gemeente Heerhugowaard

Aan het Dagelijks Bestuur
van de gemeenschappelijke regeling Cocensus
T.a.v. de heer G. Schipper
Jupiterstraat 160
2132 HG HOOFDDORP

Deloitte Accountants B.V.
Robonsbosweg 5
1816 MK Alkmaar
Postbus 270
1800 AG Alkmaar
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9702
www.deloitte.nl

Onderwerp	Datum	Kenmerk
Verslag van bevindingen 2018 gemeente Heerhugowaard	14 februari 2019	3114748750/2019.061104.7/WK

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Hierbij ontvangt u ons verslag van bevindingen over het boekjaar 2018. Hierin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat.

De Modelverantwoording 2018 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard (hierna: de verantwoording) is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regeling Cocensus.

In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de verantwoording gecontroleerd.

De Modelverantwoording 2018 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard geeft een getrouw en rechtmatig beeld.

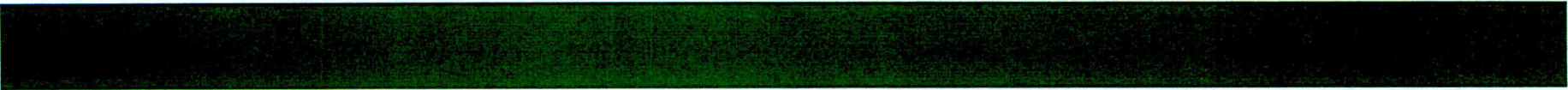
Wij maken u erop attent dat voor dit verslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het verslag is uitsluitend bestemd voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de gemeente Heerhugowaard.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. A.J. Schutgens RA

Inhoudsopgave

Controleaanpak	5
Interne beheersing en overige bevindingen	8
Bijlagen	13
Bijlage A: Onafhankelijkheid	14
Bijlage B: Disclaimer en beperking in gebruik	15

Controleaanpak

De verantwoording geeft een getrouw beeld en er is rechtmatig gehandeld

Bij de verantwoording 2018 van de gemeente Heerhugowaard hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor zowel de getrouwheid als de financiële rechtmatigheid. De controleverklaring d.d. 14 februari 2019 hebben wij u separaat toegezonden.

Wij hebben vastgesteld dat de verantwoording voldoet aan de gemeenschappelijke regeling, dienstverleningsovereenkomst en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de gemeentelijke verordeningen van de gemeente Heerhugowaard.

De reikwijdte van onze controle achten wij voldoende

Met de opdrachtbevestiging van 5 november 2018 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de verantwoording. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in het controleprotocol december 2018, behorende bij de gemeenschappelijke regeling Cocensus, van december 2018. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend voor onze controle:

- De Nederlandse controlestandaarden.
- De gemeenschappelijke regeling Cocensus.
- De dienstverleningsovereenkomst 2015.
- Het controleprotocol december 2018.
- De relevante verordeningen uit het normenkader van de gemeente.

Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle over 2018 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Belastingsoorten en reikwijdte controle

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus voert Cocensus de heffing en inning uit van de volgende belastingsoorten. Voor de volgende belastingsoorten is gemeenschappelijke regeling Cocensus verantwoordelijk voor de volledigheid van de opleggingen.

- Onroerendezaakbelasting
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing

Gehanteerde toleranties met als resultaat: geen (resterende materiële) controleverschillen

Wij hebben de controle op de verantwoording 2018 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties:

Materialiteit		
Fouten	1% van het totaal van de lasten, inclusief dotaties aan reserves	€ 1.300.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten, inclusief dotaties aan reserves	€ 3.900.000

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Cocensus

Uitvoeringsmaterialiteit	
Fouten	€ 910.000
Onzekerheden	€ 2.730.000
Rapportagetoleranties	
De rapportagetoleranties voor fouten en onzekerheden zijn - conform uw controleverordening - vastgesteld op € 70.000.	
Wij hebben geen (resterende materiële) controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) ten aanzien van de getrouwheid geconstateerd. Gedurende de controle hebben wij geen correcties laten doorvoeren die ook effect hebben gehad op de verantwoording.	
Er is geen sprake van (materiële) controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) ten aanzien van rechtmatigheid.	

Deloitte Accountants B.V. is onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeenschappelijke regeling, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Bijlage A van dit verslag bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Interne beheersing en overige bevindingen

De interne (financiële) beheersing in het kader van onze controle

Als onderdeel van de controle hebben wij in het najaar van 2018 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is primair gericht op de opzet en het bestaan van maatregelen van Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de getrouwheid en de rechtmatigheid van de in de modelverantwoording 2018 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard opgenomen gegevens. Wij hebben geen tekortkomingen gesignaleerd.

Aandachtspunten modelverantwoording op basis van rapporteringstolerantie groepsaccountant of overige bijzonderheden

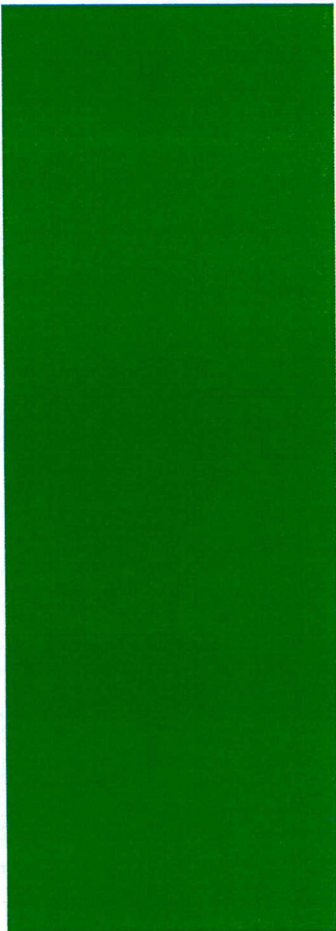
Geen te rapporteren onderwerpen op basis van de voorgeschreven rapporteringstolerantie of overige bijzonderheden.

**Betrouwbaarheid en
continuïteit van de
automatiserings-omgeving**

Onze controle is gericht op het geven van een oordeel over de modelverantwoording 2018 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard 2018 zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen gaan over de onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de modelverantwoording 2018 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard 2018, wat wil zeggen dat wij geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk.

Wij hebben in het voorjaar 2017 een IT audit uitgevoerd. In het najaar 2018 hebben wij onderzocht in hoeverre opvolging is gegeven aan eerdere adviezen naar aanleiding van uitgevoerde onderzoeken inzake de IT-omgeving. Hiermee hebben wij een actueel inzicht verkregen in de mogelijke risico's in de IT-omgeving. Onze bevindingen zijn als volgt:

Bevinding	Follow up najaar 2018
<p>General IT-controls</p> <p>Cocensus heeft geen alomvattend informatiebeveiligingsbeleid opgesteld, maar is momenteel bezig met het opstellen van een informatiebeveiligingsbeleid.</p> <p>Wij onderschrijven het belang van het beschrijven van het informatiebeveiligingsbeleid. Hiermee kunt u de randvoorwaarden voor het informatiebeveiligingsbeleid formaliseren.</p>	<p>Cocensus heeft in januari 2018 het BIG (Baseline informatiebeveiliging Nederlandse gemeente) geïmplementeerd.</p>
<p>Gouw IT</p> <p>Wij hebben vernomen dat Cocensus niet beschikt over een autorisatie-en functiescheidingsmatrix voor de applicatie Gouw. Een periodieke review op rollen en bijbehorende rechten vindt niet (zichtbaar) plaats. Wij adviseren Cocensus aan de hand van processen en risicoanalyse een autorisatiematrix op te stellen. Door ook een functiescheidingsmatrix op te stellen, kunnen conflicten in kaart worden gebracht.</p>	<p>Wij hebben kennis genomen van een dergelijk verslag. Alle nieuwe gebruikers, beëindigde gebruikers en koppelingen van de nieuwe gebruikers worden gecontroleerd en de controle wordt zichtbaar vastgelegd. Aan de hand van follow-up verslagen hebben wij kunnen vaststellen dat de bevindingen zijn opgevolgd.</p>

<p>Wij raden Cocensus aan om periodiek de rechten in rollen te beoordelen aan de hand van de functiescheidingsmatrix.</p> <p>Er is een procesbeschrijving "Autorisaties" aanwezig. Deze procesbeschrijving voorziet niet in het periodiek beoordelen van de autorisaties. Wij hebben begrepen dat in Outlook twee keer per jaar een taak is aangemaakt voor de review, maar dat er geen zichtbare vastleggingen zijn van de review. Hierdoor hebben wij niet kunnen vaststellen dat deze reviews zijn uitgevoerd. Indien gebruikersaccounts en bijbehorende autorisaties niet periodiek en integraal worden beoordeeld door management, bestaat het risico dat gebruikers mogelijk autorisaties bezitten welke niet in lijn zijn met hun huidige functie. Het verdient aanbeveling om in een procedure een periodieke review op gebruikers en rechten op te nemen en de review zichtbaar uit te voeren.</p>	
<p>Gouw IT</p> <p>Wij hebben vastgesteld dat het wachtwoordbeleid niet van toepassing is voor de leveranciersaccounts Gouw IT en voor AGE. Deze leveranciersaccounts zijn generiek genaamd. Indien generiek genaamde gebruikersaccounts gebruikt worden, kunnen de uitgevoerde wijzigingen of transacties middels dit account niet worden herleid naar een individueel persoon. Doordat beperkte wachtwoordeisen zijn ingeregeld voor leveranciersaccounts is het risico aanwezig dat mogelijk ongeautoriseerde personen (zowel intern als extern) toegang kunnen verkrijgen tot de data en zodoende ongeautoriseerde wijzigingen of transacties kunnen uitvoeren.</p> <p>Voor leveranciersaccounts adviseren wij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het wachtwoordbeleid te activeren. • Generieke accounts te vervangen door gepersonaliseerde accounts • Het gebruik te monitoren.	<p>In 2018 is dit account een aantal keren gebruikt. Echter wordt door de gebruiker van het AGE account een melding gedaan van het gebruik, aanmelding en afmelding.</p>

Overige onderwerpen

Bevestiging van dagelijks bestuur en directie is ontvangen

Wij hebben van de directie een ondertekende, schriftelijke bevestiging bij de verantwoording 2018 ontvangen.

Er is geen sprake van meningsverschillen met het management of een beperking in reikwijdte van onze controle

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur of de directie geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het dagelijks bestuur, de directie en de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bijzonderheden ten aanzien van de naleving van wet- en regelgeving

Een belangrijk onderdeel van de rechtmatigheidswetgeving is de niet-financiële rechtmatigheid. Dit is echter niet primair het onderzoeksgebied van de accountant. De accountant heeft als taak u te wijzen op een niet-financiële onrechtmatigheid als eventuele 'bijvangst' van de reguliere controle, en op eventuele tekortkomingen in het interne signaleringssysteem. Voor dit laatste verwijzen wij u naar onze opmerkingen over de administratieve organisatie en interne beheersing.

In het kader van onze controle van de verantwoording 2018 hebben wij geen opmerkingen ten aanzien van de niet-financiële rechtmatigheid.

Bijlagen

Bijlage A: Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeenschappelijke regeling Cocensus in 2018 voldoende is gewaarborgd.

Er is geen sprake geweest van aanvullende dienstverlening.

Op grond van de door ons getroffen maatregelen en de communicatie met u hierover zijn wij van mening dat onze onafhankelijkheid in voldoende mate is gewaarborgd.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus of een bij de gemeenschappelijke regeling Cocensus betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid ontvangen of verstrekt die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging van de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Bijlage B: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de gemeente Heerhugowaard en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor is opgesteld en bedoeld. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg op ons jegens ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond wordt of in wiens handen het komt.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven, zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van ons oordeel met betrekking tot de verantwoording als geheel, die zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie over het systeem van interne beheersing en de werking daarvan.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 200,000 professionals are committed to becoming the most trusted and innovative firm.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this publication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.

© 2018 Deloitte The Netherlands

Postbus 797, 2130 AT Hoofddorp

Gemeente Heerhugowaard
T.a.v. het College van B&W
Postbus 390
1700 AJ Heerhugowaard

GR Cocensus

Jupiterstraat 160
2132 HG Hoofddorp
Info@cocensus.nl
www.cocensus.nl

behandeld door Inez de Wildt
telefoon 023 – 5563 406
afdeling Staf
bijlage(n) div.
onderwerp Adresdrager

Verzenddatum: 11 maart 2019

Dit formulier fungeert uitsluitend als adresdrager.
Inhoud zie grote enveloppe.

Met vriendelijke groet,

Inez de Wildt
DMA Cocensus

cocensus

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

GEMEENTELIJKE BELASTINGEN

Post op rekening

R NL

Aangetekend

G-A-1

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

3SRRC09783397

Is deze post niet voor u ?

Wilt u dan zo vriendelijk zijn de onderstaande gegevens in te vullen? Vermeld ook graag 'retour afzender' op de voorkant van de envelop. Een postzegel is niet nodig.

Reden terugsturen post (kruis aan wat van toepassing is):

- Geadresseerde is onbekend op dit adres
- Geadresseerde is inmiddels verhuisd naar:

Straat _____ Huisnummer _____

Postcode _____ Woonplaats _____

Hartelijk dank!